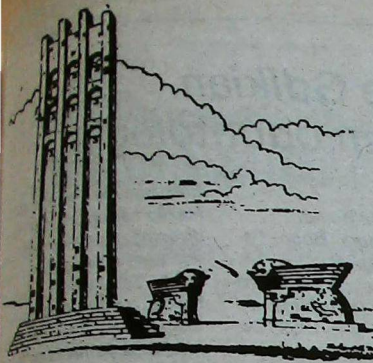

ULSAPUK SARDARABAD

**BUENOS
AIRES
AÑO XIII
N° 447
Miércoles
22
de julio
de
1987**

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

a Asamblea Interinstitucional Armenia realizó en Brasil su reunión plenaria

En nuestra próxima edición daremos una amplia crónica acerca de esta reunión y de las resoluciones adoptadas por la misma.

Armenia moderna

El Paso Spitak, en la carretera que une Erevan con Kirovakan (Armenia).

La prensa argentina se hizo eco de la reciente visita de Garlen Dallakian

LA NACION

Domingo 28 de junio de 1987

Con Garlen Dalakian, de la República de Armenia

La cultura de un pueblo, con Estado o sin él

Hacia 1920 la lengua armenia constaba de alrededor de 70.000 palabras, producto de una evolución milenaria, pero aun relativamente aislada de los fenómenos del mundo moderno: en los últimos 50 años saltó a 120.000.

Quien esto dice, Garlen Dalakian, filólogo, es presidente del Comité de Relaciones Culturales de la República de Armenia con la diáspora. Fue miembro del Consejo de Ministros a cargo de los asuntos culturales, y se ocupó también de los eclesiásticos. La comisión que comparte con el redactor de LA NACION y otros periodistas se inicia en medio de un intercambio de ideas sobre la cuestión del impacto de la tecnología sobre uno de los pilares de la nacionalidad, como lo es el idioma.

Pueblos indoeuropeos

Dalakian aporta enfoques históricos no bien conocidos aun en nuestro medio. De Van al Ararat, en la Armenia histórica, dice, se puede marcar la patria de los pueblos indoeuropeos; así lo prueban estudios en desarrollo en la URSS, según los cuales los armenios fueron los únicos que se quedaron en el país, mientras que el resto originaría las poblaciones y nacionalidades europeas, indias e iraníes.

La Academia de Ciencias de Ereván ha publicado una historia en ocho tomos, en la que se establece ya durante la vigencia del imperio hitita que los armenios "hai" existían. Fueron una cruz donde se fundieron durante dos mil años diversas etnias, hasta aparecer finalmente conformados como pueblo portador de una cultura ses siglos antes de Cristo. Los turcos, dice,

LA PRENSA

Lunes 22 de junio de 1987

Visita a nuestro país de un dirigente armenio

El presidente del Comité de Relaciones Culturales de la República de Armenia en la Diáspora, Garlen Dalakian, que arribó a nuestro país, realizará una gira por Sudamérica hasta el 7 de julio.

El visitante recorrerá Buenos Aires y Córdoba y luego se dirigirá a Montevideo (Uruguay) y San Pablo (Brasil) por invitación de las filiales de la Unión General Armenia de Beneficencia, donde visitará las instituciones culturales, deportivas y sociales de las colectividades armenias.

Garlen Dalakian nació en 1929 en Alaverdi y, tras egresar de la escuela media "Jekhadz Agosian" de Ereván, se abocó al estudio de la filología en la Universidad Estatal de Ereván.

Luego de ejercer como secretario de prensa y propaganda del gobierno armenio, se destacó como miembro del consejo de ministros de la República Armenia para asuntos culturales, armando después la presidencia de asuntos eclesiásticos.

En diciembre de 1985, fue elegido para el cargo que ahora ocupa y, con ese carácter, visitó en 1986 las colectividades de los Estados Unidos, Canadá, Suiza y Francia. En este último país participó, con el ministro francés Jacques Chirac, de los festejos por el 50° Aniversario de la fundación de la Unión General Armenia de Beneficencia.

Con motivo de su visita a las comunidades armenias de América del Sur se ha formado una comisión honoraria de recepción, con personalidades representativas de la colectividad armenia de nuestro país.

"La Nación" y "La Prensa", de Buenos Aires, publicaron sendos artículos en torno a la visita del señor Garlen Dalakian a Sudamérica, en sus ediciones del 28 y 22 de junio, respectivamente.

En "La Nación", respondiendo a un amplio reportaje, Dalakian se extendió en importantes aspectos de la historia de Armenia, su idioma, su religión y su actual situación política.

**1947-ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN-1987
40° ANIVERSARIO**

São Paulo

Festa junina na Escola da U.G.A.B.

No dia 27 de junho, sábado, a Escola Paren e Regina Bazarian da U.G.A.B. promoveu uma festa junina muito alegre e animada, que reuniu os alunos, seus pais e muitos convidados.

A festa típica brasileira, tradicionalmente realizada no mês de junho, se caracteriza principalmente pela "quadrilha", antiga dança de salão em que tomam parte vários pares; pela preparação de comidas e bebidas típicas como pipoca, pinhão, quentão e vinho quente e pela realização de jogos com distribuição de brindes, foi organizada pela A.P.M. - Associação de Pais e Mestres da Escola, com a colaboração do Departamento Feminino e do Departamento de Jovens Armenig da U.G.A.B.

Os alunos que dançaram a quadrilha com muita graça receberam calorosos aplausos e duas crianças mereceram destaque e forma distinguidas, ela, Simone Nigoghossian, como "Miss-Capirinha-87" e ele, Fernando Balassanian, como "Mister-Capirinha-87".

O Jornal Sardarabad felicitou a A.P.M. da Escola e demais colaboradores pelo sucesso da festa.

Madagh na Igreja Apostólica Armenia São João Batista de Osasco

No domingo, 28 de junho, após celebrar a Missa Solene na Igreja Apostólica Armênia São João Batista, em Osasco, município de São Paulo, o Bispo Datev Karijian - Prelado da Diocese da Comunidade Apostólica Armênia do Brasil, celebrou também a tradicional Benção de Madagh, em comemoração pela passagem da data consagrada ao Santo Padroeiro da Igreja (24 de junho).

O Madagh foi organizado pelos membros do Conselho Central da Igreja Apostólica Armênia de Osasco e preparado pelas senhoras da comunidade. Estiveram presentes, além de numerosos fiéis, representantes de diversas entidades armênias.

S.A.M.A. promove noite cultural

A S.A.M.A. - Sociedade Artística Melodias Armênicas - Clube Armênio, promoveu em 10 de junho passado, no Teatro Sérgio Cardoso, uma Noite Cultural que contou com a participação do Coral Vahan Minassian da S.A.M.A. - CLUBE ARMÊNIO e da ORQUESTRA SINFÔNICA YEREVAN DA S.A.M.A..

O Coral V. Minassian interpretou as músicas "Sob a Macieira"; "Primavera da Minha Pátria"; "Na Aldeia de Khenus"; "Mãe Arax"; "As Noites de Yerevan"; "Tellô"; "Cantata N° 147"; "Hinkalá"; "Yar Gulá"; "Yerevan E-repunl"; "Nação Gloriosa" e "Aos Heróis de Sardarabad"; o público que lotou o teatro para assistir ao evento aplaudiu de pé o talento e a habilidade dos figurantes, da maestrina Sônia B. Cherkesian, da pianista Sirvart A. Monjian e da Orquestra Yerevan.

O deputado federal Fernando Gasparian foi o orador oficial da noite e a apresentação foi feita pelos jovens Eliane Kurdoglian e James Onnig Tamdjian, que interpretaram o poema "Somos, Seremos", de Baruir Sevak.

Dr. Jorge Gdikian especialista em odontologia

O Dr. Jorge Gdikian, recentemente nomeado, após concurso, chefe do Serviço de Odontologia do Hospital Central da Irmandade da Santa Casa de São Paulo, numa demonstração de extrema sensibilidade, enviou carta ao Jornal Sardarabad informando estar a disposição de pacientes menos favorecidos economicamente para tratamento especializado nas seguintes modalidades:

- Cirurgia e Traumatologia Buco Maxilo Facial;
- Ortopedia dos Maxilares e para Fissurados;

- Patologia Bucal;
- Radiologia Buco Facial (Teleradiografia)

Formado pela Faculdade Federal de Odontologia de Alfenas - MG, em 1952, Dr. Jorge Gdikian já participou de diversos congressos e cursos em sua área de especialização; ministrou palestras sobre temas diversos relacionados ao assunto e mereceu diversas medalhas e condecorações, dentre elas a Medalha de honra pelos Serviços Prestados a Odontologia Brasileira, que lhe foi outorgada pela Associação

Brasileira de Prótese Buco Maxilo Facial, em 1981. Tem diversos trabalhos publicados e na coletividade armênia de São Paulo é figura temente, tendo participado inclusive da diretoria da União Geral Armênia de Beneficência.

O Jornal Sardarabad parabeniza o Dr. Jorge Gdikian por seus méritos devidamente reconhecidos na prática da odontologia e principalmente, por esta iniciativa que enobrece ainda mais seu profissionalismo, revela a bondade de seu caráter como ser humano.

Centro Cultural General San Martín

Jornadas sobre Música Popular

Especialmente invitada por la Secretaría de Cultura de la Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires, la Profesora Diana K. de Sarafian participó, el pasado martes 14 de julio, de las "Vas. Jornadas de Educación, Arte y Creatividad", que tuvieron por tema "Las Músicas Populares en Buenos Aires".

El objetivo de este encuentro fue comenzar a indagar sobre la compleja identidad sonora de los habi-

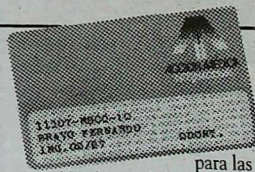
tantes de la ciudad de Buenos Aires, a la vez que analizar la situación actual de la producción de música popular.

En su exposición, la señora de Sarafian se refirió a "Músicas Populares en la Enseñanza del Repertorio Coral", acompañándose con la ilustración y comentario de diferentes obras corales, entre las cuales se escucharon fragmentos de la Misa de Joren Mehanedjian interpretados por el Coro Estable

de Etchmiadzin, así como la música folklórica arménica a cargo del Ensemble del Estado de Armenia.

La coordinación de esta Comisión de Trabajo estuvo a cargo de Benjamin Brothman y María Isabel Soler, posibilitando el debate en grupos de reflexión cuyas conclusiones fueron altamente positivas, e instaron a trabajar conjuntamente para conseguir mejores logros en la perspectiva musical argentina.

TENGAMOS UNA CHARLA SALUDABLE. HAY BUENAS ACCIONES Y HAY ACCIONES INTELIGENTES.

Y cuando se trata de su salud y la de su familia, no hay margen para las equivocaciones.

No alcanza desear el bienestar de todos. Hay que asegurarlo. Y Acción Médica es, hoy en día, la opción más razonable entre los sistemas de medicina pre-paga.

Sin talonarios de consultas ni formularios: la tarjeta Acción-Card le abre todas las puertas.

Con estricto respeto de las normas de la ética privada.

Sin pagos adicionales a médicos y laboratorios.

Y la libertad para elegirlos.

Reconocidos sanatorios. Servicio de emergencia dinámico. Descuentos en farmacias.

Asistencia odontológica sin cargo.

Y, lo más importante, una cuota razonable.

Piénselo. Y después, actúe con inteligencia. El servicio de Acción Médica empezará cuando usted llame.

ACCION MEDICA INTERNACIONAL
EN MEDICINA PRIVADA.
LA TARJETA IMPRESCINDIBLE.

Av. Santa Fe 1780 - Piso 1° - (1060) Bz. As.
Tel. 44-3157/3354 / 41-2316/6090/2466/2579

K R U N C H I

Akopian, pequeño gran campeón que estuvo en la Argentina

Vladimir Akopian (14 años), alumno del noveno grado de Ereván, salió vencedor en el último campeonato de ajedrez entre cadetes (hasta los 16 años de edad que se celebró en la ciudad argentina de Río Gallegos. Este campeonato fue el primer torneo extranjero en que participó Akopian y donde actuó en forma excelente, al acumular 8 puntos y medio de los 11 posibles (con 6 victorias y 5 empates). El entrenador del nuevo campeón es Oleg Dementiev. También Akopian asiste a la escuela ajedrecística por correspondencia Botvinnik-Kasparov. Dos o tres veces al año, los niños más capaces en ajedrez se reúnen en las sesiones de esta escuela donde los campeones mundiales Botvinnik y Kasparian, sexto y decimotercero respectivamente, analizan con ellos las partidas y les imparten clases teóricas.

Akopian no se granjeó calorosas felicitaciones de sus maestros. Por tradición implantada desde hace mucho por Botvinnik, a los alumnos se los felicita sólo en el día del comienzo de las clases. Después se dedican exclusivamente a analizar rigurosamente los errores. Garry Kasparov, al evaluar a Akopian, dijo: "El debe formar parte de una docena de los mejores grandes maestros del mundo. Es imposible predecir si llegará a encabezar esta docena, pero, si sigue perezoso en adelante, esto está descartado". Botvinnik habló en términos más suaves: "Akopian puede conquistar el título supremo siempre y cuando trabaje como Kasparov".

Lo más fácil es referirse a Akopian haciendo constantes comparaciones con Kasparov. La familia Akopian se ha trasladado a Ereván hace

apenas un año. Antes, como la familia Kasparov, vivía en Bakú. Como Kasparov, lo que más adora Akopian (por cierto, después del ajedrez) es jugar al fútbol. Como a Kasparov, le gusta descansar en Zagulba (un balneario en la costa del Mar Caspio, cerca de Bakú). Como Kasparov, es más inclinado a las humanidades; pero, a diferencia de él, Akopian está lejos de ser un alumno excelente (el campeón N° 13 egresó del colegio con medalla de oro).

Quien dio a Vladimir las primeras clases de ajedrez fue su padre, un fanático de este juego-ciencia. Candidato a doctor en física y matemática, profesor del Instituto Politécnico de Ereván, él no sólo familiarizó a su hijo con el ajedrez y le enseñó a leer cuando era muy pequeño, sino que también lo llevó a Leningrado donde cursó los estudios de postgrado. Realmente ya no fue el primer viaje que realizó Akopian por el país. Dos años antes había ganado en Lituania su primer torneo entre escolares, con ocho puntos máximos posibles. A los cinco años, Volodia ya le ganaba de vez en cuando a su pa-

p. Vitaly M. Karamov

dre y, cuando cumplió siete, asestó un golpe demoledor al prestigio paterno: ya era imposible ganarle al hijo una sola partida.

Los padres de Akopian nunca se preocuparon por las capacidades extraordinarias de su hijo. "No se diferencia en absoluto de cualquiera de sus coetáneos", afirma su mamá Larisa. Adicto a los protagonistas de Maune Reid y Jack London, él tiene otras muchas aficiones, aparte del ajedrez. Cuando yo hablaba con él, me pareció que el tiempo había vuelto atrás. Han transcurrido exactamente diez años desde que Kasparov me concedió su primera entrevista. Por su acento (típico de Bakú, por supuesto) y por sus frases parcas, e incluso por su rígida e indomable cabellera negra, el actual campeón entre cadetes es muy parecido a su tutor. Akopian me dio a entender sin tapujos que la entrevista le quitaba su precioso tiempo y por eso sería tan breve.

¿Fue difícil la lucha en la Argentina?

-No. Gané con facilidad. En el torneo eliminatorio de Sochi fue más difícil ganar.

¿Qué programas prefieres ver por TV?

-Películas. Detectives y "westerns". Programas deportivos. Ajedrez y fútbol, sobre todo. Hockey, si juegan equipos de primera.

¿Viste el campeonato mundial de fútbol?

-Claro... Me hice aficionado al fútbol ya durante el campeonato de España. Sentí mucho por Maradona y su equipo.

¿Qué pensabas ser, de pequeño? Por ejemplo, a los siete años.

-Aviador.

¿Y ahora?

-Periodista.

(pasa a pág. 7)

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.

773-2820 y 772-2617

Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires
Secretaría de Cultura
Centro de Divulgación Musical
"CORO SHNORHALI"

Ciclo "Nuestro Canto Coral"

Iglesia San Isidro Labrador

2 DE AGOSTO - 19,30 Hs.

Av. San Isidro 4620 (Pte. Saavedra)

Centro Cultural Ciudad de Buenos Aires

19 DE AGOSTO - 19,00 Hs.

Junín 1930 (Recoleta)

**Comisión de Damas
Cine**

en el Auditorio de la U.G.A.B.

Estreno:

"Momento de Decisión"

4 de Agosto de 1987, 14,30 Hs.

Almuerzo y Charla

"Cómo llegar a los 100 años con vigor"

Expositor: **Dr. Osvaldo Kerschen**

Jueves 20 de Agosto, 12,30 hs.

en U.G.A.B. - ARMENIA 1322

772-2617 - 773-2820

Sub-Comisión de Cultura

Ciclo Cultural

Películas documentales y diapositivas sobre Armenia

Comentarios: **Sr. Martín Keskiskian**

Sábado 1º de Agosto - 18,00 Hs.

Viernes 7 de Agosto - 21,00 Hs.

Viernes 14 de Agosto - 21,00 Hs.

Entrada Libre

Asesoría técnica de riesgos industriales y contratación de seguros generales

Operamos hace más de 20 años con las mejores compañías del país

BONIFICACIONES Y REINTEGROS A LA COLECTIVIDAD

BME. MITRE 777 7º B. Capital T.E.: 49-1942/1886

A ARMENIA CON LA U.G.A.B.

OTOÑO DORADO '87 EN EREVAN

Turismo de alto nivel cultural, histórico,

artístico y espiritual

AL ESTILO DE PARECORDZAGAN

Salida: 8 de octubre

Coordinadores: **MARTIN KESKISKIAN y JUAN DIMIDJIAN**

OPERADOR RESPONSABLE

Montevideo 552, 119 (piso 104) Capital Federal
394 9096 9420 07/14 7529

INFORMES:

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.

773-2820 y 772-2617

"Nor Marash" informa:

Brillantes Olimpiadas Sudamericanas

Casi simultáneamente con la realización de las Olimpiadas Inter-Marash, se cumplió en Buenos Aires la Convención Americana de

Marash, la que comenzó el 8 de julio con el arribo de una delegación de 27 personas de Estados Unidos y Canadá que, presidida por el Presi-

dente de la Central y Director de la revista "Hoosharar", señor Antranig Poladian, estaba integrada por directivos y asociados de la Comisión Central y filiales de los dos países antes mencionados.

Esa misma noche, los visitantes fueron agasajados con una Cena en la Sede de Marash, en la que se estrecharon vínculos y se cambiaron impresiones acerca del desarrollo de la Convención programada.

Luego, el sábado 11, desde las 17 horas hasta las 22.30, tuvo efecto la Convención programada, cuya reunión se cumplió en la Sala de Consejo de la U.G.A.B.

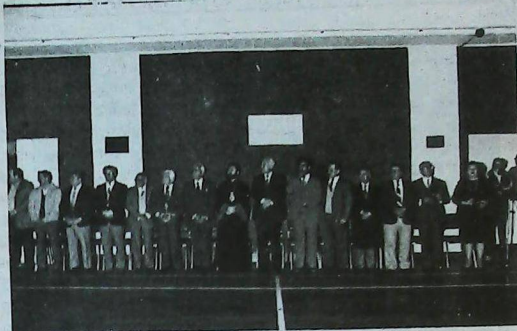
I plenario de esta Convención contó con la participación de Directivos de la Comisión Central y filiales de

Estados Unidos, Canadá, Brasil, Uruguay y Argentina.

El domingo 12 de julio, previa Misa de Responso por la gesta de Marash en la Catedral de San Gregorio El Iluminador, fue colocada una ofrenda floral en el monumento a los Mártires, participando de este acto el señor Antranig Poladian por la Comisión Central, acompañado por los Presidentes de U.C.A.M. de Brasil, señor Siragan Kabaklian; de Uruguay, señor Jachig Guetzorian, y de la Argentina, señor Alberto Kambourian.

Posteriormente, y acompañados por la gran concurrencia asistente, se trasladaron a la Sede Social de "Nor Marash", donde se vivió el almuerzo de despedida a todas las delegaciones, a la vez que se entregaron los trofeos de la IV Olimpiada "Inter Marash".

En el transcurso de este acto, y a través de las palabras de los distintos directivos presentes, se vivieron momentos de honda emotividad y de auténtica armonía en el seno de la familia grande de los Marashitzi.

En la inauguración de las Olimpiadas Inter Marash, en el Gimnasio "Haig Emirian", de la U.G.A.B., vemos a Mons. Krikoris Pounatian, Garlen Dallakian, Antranig Poladian, así como Presidentes y miembros de las delegaciones participantes.

Realizóse la Convención Americana de Marash

Como estaba anunciado, entre los días 9 y 12 de julio se cumplieron las IVas. Olimpiadas Deportivas "Inter Marash", con la participación de las delegaciones de San Pablo (Brasil), Montevideo (Uruguay) y la local de Buenos Aires (Argentina).

Los juegos tuvieron por escenario el Gimnasio "Haig Emirian", del Complejo Deportivo Alex Manoogian, de la U.G.A.B.

Las pruebas consistieron

en: Fútbol (juvenil hasta 18 años y mayores), Voley (Femenino y Masculino) y Basquetball.

En cuanto a los juegos de salón, los torneos fueron: Tenis de Mesa (masculino, femenino y mixto), Ajedrez y Tavli y ellos se cumplieron en la sede social de Marash.

Las posiciones finales en la tabla respectiva, fueron: 1° Argentina, con 80 puntos; 2° Brasil, con 45 puntos, y 3° Uruguay, con 41 puntos.

Todos los deportistas, juntamente con la mayoría de sus acompañantes, almorzarón y cenaron en el Comedor Yernazian, de Marash, totalizando una reunión de 200 personas diarias.

Digamos, finalmente, que el desarrollo de estas IVas Olimpiadas, transcurrió en un ambiente de grata camaradería y confraternidad, sirviendo para estrechar vínculos entre los Marashitzi de Sudamérica.

Almuerzo de camaradería en el Colegio Bakchellian

El domingo 12 del corriente tuvo lugar, en el Colegio Bakchellian, el almuerzo de camaradería organizado por la Comisión Directiva y Subcomisión de Damas.

El acto, que se realizó en la Sala de la Institución. llenó el recinto con una numerosísima cantidad de conacionales, a los cuales dirigió breves palabras de salutación el Secretario de la Comisión, señor Panos Hadjian, quien manifestó que la Comisión Directiva, una vez más y como es costumbre,

cumplía con la realización de un evento popular en el que la música y el canto armenio llenaban la casa.

Se sirvió el almuerzo y luego, a los postres, el público presente pudo disfrutar de las hermosas canciones del popular cantante armenio Arturo Kouyoumdjian, quien ofreció lo mejor de su repertorio a un público que, altamente emocionado, vivió una hermosa tarde a través de cada tema interpretado por el artista.

Culminó el espectáculo el

arte de la danza con la actuación de integrantes del Conjunto "Kaiané", quienes bailaron danzas típicas de la Madre Patria, siendo premiados todos los artistas con el cálido aplauso de los asistentes. Fue una reunión exitosa y por ello, unido al pedido de muchos de los concurrentes, la Comisión Directiva ha resuelto repetir esta reunión para el mes de setiembre próximo, con la actuación de este estupendo cantante armenio que es Arturo Kouyoumdjian.

La Copa-Madre, trofeo de la Olimpiada Inter-Marash, portata por el Presidente de Marash, señor Alberto Kambourian, a quien rodean los señores Moumdjian, Guetzorian, Poladian y Kabaklian.

FABRICA DE CINTURONES

JOSE ABDIAN

M. J. CAMPOS 3835/39

Valentin Alsina

T.E.: 208-0936

Lutufyan Hnos. S.A.

Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados

Larrea 738

Francia 275

Cap. Fed.
San Martín (Pcia. de Bs. As.)

Dr.

Luis H. Vertanessian

Escribano

Tucumán 1455 7° F

T.E.: 45-2649

JOTOR SA

INVERSORA - FINANCIERA

La Empresa Líder del Mercado Inmobiliario

CENTRAL: Av. Callao 836

BELGRANO: Av. Cabildo 300

CABALLITO: Av. Rivadavia 4309

VICENTE LOPEZ: Av. Maipú 1601

T.E. 41-8671/6093/5312

T.E. 771-4695-773-2748

T.E. 981-4536/3288

T.E. 795-0934

Partido Armenagán

Estructura organizativa

VACHE GHAZARIAN
Traducido por Dicrán Kahvedjian

Los miembros que constituían el partido se dividían en dos categorías, activos y colaboradores contribuyentes.

Se consideraban activos aquellos que estaban sometidos a un reglamento, llevaban a la práctica las instrucciones recibidas y abonaban regularmente una cuota, dicho de otro modo, tenían un compromiso absoluto con respecto al Programa-Reglamento del partido.

Estos eran seleccionados con mucha cautela, con recomendaciones y con la promesa de someterse incondicionalmente. Los miembros colaboradores tenían un carácter de simpatizantes contribuyentes solamente. Ellos, simpatizando con el Programa del partido, contribuían moral y materialmente, en forma espontánea, con la organización, sin ninguna obligación ni compromiso con el Programa-Reglamento.

Cada grupo estaba integrado por 5-15 miembros activos. Cada grupo tenía la obligación de convocar a una reunión cada 15 días, sin tener en cuenta las sesiones extraordinarias, que se convocaban según las necesidades y circunstancias. En el transcurso de las reuniones, analizaban los problemas que se planteaban, eran puestos al tanto de las instrucciones de la Comisión, se realizaban lecturas, cuya finalidad era desarrollar los conocimientos revolucionarios.

Las reuniones eran conducidas por un jefe de grupo elegido por la mayoría, en votación secreta, por un período de dos años; el jefe era acompañado por un tesorero y un encargado de abastecimiento, elegido de la misma forma.

Después de cumplido el período, estos miembros responsables, que pueden ser reelectos, también pueden ser obligados a renun-

ciar si se detectaran irregularidades en su accionar.

La ausencia de un secretario en el grupo puede ser consecuencia, por un lado, del mantenimiento de la cautela, y por otro, a la escasez de elementos letrados. El jefe del grupo, el tesorero y el encargado de abastecimientos (estos dos últimos eran responsables de los bienes del grupo, que, generalmente, eran armas y municiones), podían actuar únicamente según las resoluciones tomadas por el grupo en forma conjunta. Los dos últimos tenían la obligación de

recuerda que más de un grupo armenagán se separó del partido y se unió a otro partido. Al respecto hay pruebas que conoceremos aún.

Del Reglamento surge que el grupo no estaba dotado de derechos ilimitados y dependía en gran medida de la Comisión y sus instrucciones, para que "en la medida de lo posible queden libres de cometer errores y lo realizado sea de más utilidad". La existencia de tan severo contrapeso impuesto por la Comisión, se explica por el escaso desarrollo de los miembros del Grupo.

Meguerdich Avedisian (Terlemejian)

rendir cuentas a la asamblea una vez cada seis meses.

En caso de disolución del grupo, los bienes del grupo pasaban a manos de la Comisión. Aquellos miembros que renunciaban, eran obligados a renunciar, eran expulsados o deseaban fusionar el grupo dentro de otro partido, aún cuando fueran mayoría, perdían todo derecho sobre parte o la totalidad, incluso, de los bienes.

La presencia en el reglamento de un artículo de tales características, relacionadas con los bienes, nos

rían un representante que se integraría a la Comisión por un período de dos años, y en caso de que el elegido no fuera el apropiado, la Comisión recomendaría la elección de otro representante. La Comisión tenía derecho a proponer el candidato, si en los Consejos de Jefes de Grupo no fuera posible hallar un miembro capaz de integrarse a la Comisión.

La Comisión tenía un presidente responsable de la conducción de las sesiones y del cumplimiento de las resoluciones que emanaran de la misma, un secretario encargado de redactar las instrucciones y las resoluciones y del cuidado de la correspondencia, tesorero, encargado de abastecimientos, un inspector general responsable del control de los bienes y los datos estadísticos, y la conservación de los mismos, un responsable de la distribución de las publicaciones y las tareas. Estos cuatro mencionados en último término tenían la obligación de rendir cuentas cada seis meses.

La Comisión realizaba sus reuniones una vez cada tres semanas. Sus resoluciones podían ser comunicadas a los Consejos de Jefes de Grupo únicamente con la autorización de la Asamblea.

Estaba autorizado a participar de las sesiones de la Comisión todo simpatizante capaz, que aceptara el Pro-

grama, con la condición de que su número no superase la mitad del número de miembros de la Comisión.

La Comisión, con la preocupación de que la actividad partidaria no se vea interrumpida en momentos de crisis, podría elegir de su seno una comisión integrada por 3 ó 5 personas, cuyos poderes, sin embargo, se verían limitados por la jurisdicción de las autoridades ejecutivas. Aquella no tenía derecho a introducir cambios en la Reglamentación.

La Comisión conducía la tarea revolucionaria local en las zonas formadas por una ó más Comunidades y mantenía relaciones con las distintas Comisiones y con el Centro.

Es bien conocida por nosotros la existencia de cinco zonas, la primera de las cuales, la de Vaspuragán (zona 1), estaba compuesta por cuatro Comunidades: Hanguis, Norashen, Arak, Kai ghakamech.

La cantidad de las zonas era decidida por el Centro, que era el órgano supremo del partido, y estaba constituido por los representantes de las Comisiones de cada zona. El conducía la función máxima de control de las tareas revolucionarias, elaboraba las relaciones entre las Comisiones y otros órganos revolucionarios, decidía el momento y los métodos de los movimientos generales.

Merceril S.A.

Larrea 237. Capital

T.E. 48-9343

CONTEMPORA

Alfombras Atlántida

CORDOBA 4475
CAPITAL FEDERAL

T.E. 773-2794
774-2977

La mejor ropa
de ski

FLAN 2 y 3 PAGOS
Taller y bolsa de ski

FLORIDA 706 CABILDO 4650
Ventas por Mayor CALLAO 1326

H. Yrigoyen 1426
T.E.: 795-3836/8838

Florida
Vicente López

Conversaciones sobre la historia del pueblo armenio

XIX

Menuá

POR EL PROFESOR RAFAEL ISHJANIAN
Traducido por Diana Dargarabedian

Algunos especialistas leen como Minuá el nombre del rey armenio Menuá, que aparece en las inscripciones cuneiformes. Este nombre tiene un claro origen armenio: "Men" (մեն) o "Min" (մին) significa uno, el único.

Luego de la muerte de su padre, Menuá reinó durante veinticuatro años más, desde el 810 hasta el 786 antes de Cristo. En esa época ordenó realizar más de cien inscripciones, en las que relata cómo logró anexar a su territorio algunos de los reinos independientes de la Gran Armenia y cómo se acercó a tareas de construcción; en muchas de ellas habla también de la construcción de su acueducto.

A pesar de su largo reinado y de sus importantes obras, en las inscripciones asirias no se recuerda para nada a Menuá. Era su contemporánea asiria Semiramis (Shamiram en armenio, y en asirio Ahumaramad), esposa del rey Shamshiadad V, hasta el 810 antes de Cristo. Luego fue reina asiria entre el 810 y el 806 antes de Cristo, y tutora de su hijo Adadnirari III. Este último fue asesinado en el 782 antes de Cristo.

Semiramis fue, entonces, contemporánea de Ishbuhún y de Menuá, por cerca de treinta años; de modo que durante los veinticuatro años del reinado de Menuá, Semiramis estuvo presente. Lo que no podemos determinar es si Semiramis vivía durante el reinado de Ara Arkishdi I, hijo de Menuá. Si estuvo viva, fue por un período relativamente breve, ya en su vejez. Lo que sí es se-

guro es que Ara reinó muchos años después de Semiramis.

Según la tradición popular y las obras de Jorenatzí y Mar Apas, Semiramis es contemporáneo de Ara. Según estas mismas fuentes, Ara fue asesinado y quedó Semiramis, quien se encargó de la construcción del acueducto y de otras obras.

En el transcurso de los siglos, la tradición popular ha sufrido muchos cambios; el hijo ha reemplazado al padre, se han alterado las épocas, y los hechos verdaderos se han transformado en leyendas. En esos cambios han influido las creencias y leyendas de la Mesopotamia. Menuá ha sido olvidado y parte de sus obras ha sido atribuida a Ara o a Semiramis.

Las inscripciones dejadas por Menuá dicen que el gran canal o acueducto de Van

fue obra de él. Escribe "Ilese ini bili agubi", es decir: "Yo

ordené realizar la excavación". Estas palabras del rey armenio se repiten en muchas inscripciones. El acueducto tomó su nombre; al respecto, dicen las inscripciones: "Con la fuerza otorgada por el dios Haig, Menuá, el hijo de Ishbuhún, comenzó este acueducto, cuyo nombre es "Acueducto de Menuá". El canal se iniciaba en los manantiales de los montes de Armenia y se extendía, por ochenta kilómetros, hasta Van-Dosb, con cuatro metros y medio de ancho y un metro y medio de profundidad.

La gente llamó "Arroyo de Semiramis" a esta obra. Hasta Jorenatzí escribe que el canal se realizó por orden de la reina. Aquí debe haber algo de cierto, ya que Semiramis fue contemporánea de

Menuá. Aparentemente, aquel era un período de relaciones amistosas entre el Reino Armenio del Ararat y Asiria, por lo que es muy probable que los asirios hayan tenido participación en la construcción de esta obra y de otras de gran envergadura. Además, parece cierto que Semiramis se encontraba en la Gran Armenia, en aquel momento.

Jorenatzí relata que "Semiramis ordenó que más de cuarenta mil obreros de distintas zonas de su reino y seis mil obreros especializados en el trabajo de la madera la piedra, el cobre y el hierro, acudieran a la realización de la obra. También ordenó que se construyera un

dique ancho y alto, con rocas grandes, y con una mezcla de arena y cal, para que se mantuviera firme hasta hoy".

El "Padre de la historia armenia" también escribe que Semiramis, además de la construcción del acueducto, Van-Dosb, mandó elevar también muchos palacios fastuosos. Aquí puede haber exageraciones, o tal vez se trate de meras leyendas, pero es muy probable que en la época de Menuá, los asirios hayan ayudado a los armenios en sus grandes obras arquitectónicas.

(continúa)

= PROFESIONALES =

MEDICOS

Dr. Sarkis Balassanian
Jefe División Cardiología
Hosp. J. Pirovano
(Electrocardiograma Ergometría - Holter - Ecocardiografía)
Callao 531 - 1° C. T.E. 40-7589

Dr. Jorge L. Balassanian
Médico Unidad Coronaria
Hosp. J. Pirovano
(Electrocardiograma Ergometría - Holter - Ecocardiografía)
Urgencias: T.E. 701-6137

Dr. Teodoro Yacoubian

Cirugía Plástica • Estética y Reparadora
Jefe de Trabajos Prácticos de Cirugía de la Univ. del Salvador
H. Yrigoyen 700 - Martínez - T.E.: 798-6237
Esmeralda 977 7° 15-Cap.-T.E.: 312-4508-Partic. 771-9003

DANIEL E. BALASSANIAN

Traumatología y Ortopedia - Artrosis - Artritis - Reumatismo
Cons. Callao 531 - 1° C
T.E.: 40-7589

URGENCIAS
T.E.: 784-0701

Dr. Nicolás HERMES
CIRUGIA GENERAL
Ex-jefe Área Quirúrgica del
Hospital Fernández

Dr. Ricardo Luis HERMES
ENDOCRINOLOGIA
Dra. Marcela Castelli de HERMES
PSIQUIATRIA

Pueyrredón —lé 3° B - Solicitar turno al 783-0711

DENTISTAS

Dr. Pedro Balassanian
Lun. miér. vier. de 15,30 a 20,00
TARJETA "VISA"
Corrientes 2221 2° "C"
T.E.: 47-1443

Dr. Daniel Vaneskehetian
Odontólogo
Lun. y miér. 17,00 a 20,00 hs
Virrey Loreto 2446 3° B
T.E.: 782-3976 / 35-6530

ESCRIBANOS

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Florida 716 2° K
T.E. 392-2768/3065
Lun. a Vier. de 10:00 a 18:00

Gregorio Hairabedian
Escribano
Av. Roque S. Peña 570
Piso 3° - T.E.: 33-5761

INSTALACIONES ELECTRICAS COMERCIALES e INDUSTRIALES

LUIS ALBERTO KEDIKIAN
Ingeniero Electricista
CARLOS CALVO 2907, P.B.
CAPITAL FEDERAL

T.E.: 93-6781
37-7682

Confitería "Armenia"

PRODUCTOS ORIENTALES

T.E.: 71-4571 Scalabrini Ortiz (ex Canning) 1317

Daniel Youssefian e Hijos S.A.

Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general

Sarmiento 2357. Buenos Aires
T.E.: 48-9442/5298

WARNES 999. CAPITAL

Esq. Av. Juan B. Justo
T.E.: 855-0582

Accesorios para el automotor
Venta y colocación en el acto

Audio - faros - bocinas - aire acondicionado

crisetales tonalizados - techos panorámicos - polarizado de cristales -

Sábados: abierto hasta las 13.00

ARMENIA AL DIA (viene de pág. 3)

Siguiendo al "Ararat" Rotunda victoria en la primera ronda del campeonato

El "Ararat", de Erevan, obtuvo una rotunda victoria en la primera ronda de la segunda vuelta del Campeonato de Fútbol, al vencer en su campo al Kairat, de Alma-Ata.

En un match tenso, en el cual el Kairat opuso seria resistencia, el equipo armenio se impuso por 3 goles con-

tra dos. Veranian y Galustian habían marcado dos goles de triunfo, pero el Kairat logró empatar antes de finalizar el primer tiempo, y sólo hacia el final del partido Ararat consiguió salir adelante mediante el gol de Aivazian que puso el marcador a favor de Ararat y le dio el triunfo definitivo.

Armenia: "La Tierra del Sol..."

Armenia es llamada "la tierra del sol, las montañas y los volcanes extinguidos."

La historia del pueblo armenio constituye una serie de trágicos eventos y devastadoras invasiones.

Persia y Turquia dividieron a Armenia en dos, durante el siglo XIV, imponiéndole 100 largos años de esclavitud. Salvando su vida y su cultura nacional, los armenios se esparcieron por todo el mundo.

Incorporada a Rusia, Armenia del Este puso fin a la exterminación de su pueblo, logrando una real libertad para los armenios, así como el desarrollo impetuoso de su cultura nacional, su economía y su ciencia, así como de su industria, especialmente la textil. Al presente, Armenia ofrece una floreciente economía, produciendo artículos eléctricos, computadoras, radio electrónicos, productos electrotécnicos e instrumentos de alta precisión.

La producción química de Armenia, así su maquinaria comercial e industrial de alumbrado, está abasteciendo a otras Repúblicas soviéticas, así como a 70 países extranjeros.

Los relieves montañosos de la República determinan el carácter de la agricultura armenia: sólo la mitad del territorio es cultivado, pero resulta altamente beneficiosa para los campos cultivados el desarrollo de canales de irrigación a gran escala, que benefician a la agricultura.

Los valles de Armenia resultan excelentes para el cultivo de uva, melocotón, apricot y vegetales.

El cultivo del tabaco está tomando gran incremento en las montañas, mientras que los cereales y patatas se cultivan más allá, donde el aire es más frío.

Sin embargo, Armenia ca-

Tigranian y Ovsepián unidos por la escultura

El mundo entero reconoce el arte escultórico de Ardashes Ovsepián, así como también la obra del clásico de la música nacional armenia Armen Tigranian. Ahora ambos aparecerán unidos en una misma manifestación de arte: Ovsepián esculpiendo la egregia figura de Tigranian, y éste quedando

para la posteridad en una magnífica obra escultórica.

El descubrimiento oficial de este monumento pronto tendrá lugar en el circuito de bulevares verdes de Erevan.

Digamos, de paso, que esta obra forma parte del propósito de Ovsepián de llevar a la escultura la figura de las

personalidades de la cultura y la ciencia armenias, entre ellas: arquitecto Alexander Tumanian, músico Gomidás, poeta Yeghishé Charents, entre otros. Y, también, al mismo tiempo, Ovsepián está creando una serie de esculturas pequeñas dedicadas a los héroes del cuento popular Sasuntsi David".

Centenario del natalicio de Krikor Kapantsian

Los círculos científicos de la República acaban de conmemorar el centenario del natalicio de Krikor Kapantsian, cuyo nombre ocupa lugar destacado dentro de los estudiosos de la filología y

lingüística armenia.

Basándose en las fuentes Históricas, Mitológicas, Etnográficas y Lingüísticas, el científico celebrado investigó la ligazón del idioma armenio con el de los hititas,

Urtartú, Sumerio y otros.

En su obra "Hayasa, Cuna de los Armenios", Kapantsian puso sobre una base científica el problema del origen y formación del pueblo armenio.

Nuevo yacimiento de mármol

En la región de Zanguezur, al Sureste de Armenia, fue descubierto en la misma superficie de la tierra un nuevo yacimiento de mármol, cuya superficialidad habrá de fa-

cilitar grandemente su explotación, a la vez que reducirá los gastos de extracción de esta hermosa piedra decorativa de color marrón, con vetas violetas.

Cabe recordar, que en el territorio de Armenia, fueron descubiertos ya grandes yacimientos de granito, basalto, diatomitas, perlitas, obsidianas y toba.

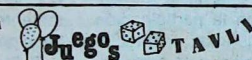
Impulso a la ciudad veraniega de Stepanavan

Stepanavan es una pintoresca ciudad veraniega de Armenia, enclavada en el desfiladero de Lori, al noroeste de la República.

Para ella los arquitectos tienen atractivos planes de embellecimiento, en estrecha ligazón con la naturaleza que la rodea. Así, construirán un puente sobre el Río Dzoraguet, que unirá la ciudad con la meseta de la orilla izquierda, donde se construirán bonitas casas veraniegas, un amplio hotel, Palacio del Deporte, un Estadio y otras obras importantes.

Agrupación Scout "San Vartan"
lo invita a:

LA IV FERIA DEL PLATO

BUFFET TAVLI

Adornos
Navideños

9 DE AGOSTO • 11 HS

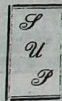
Virrey del Pino 3511
TARJETAS DE CREDITO

Dra. SIRUHI BELORIAN
Dra. AMARILIS PIRANIAN de KULLAHIAN
ABOGADAS

Uruguay 750, 9° "D"
Capital Federal

T.E.: 45-6213
15 a 19,30 Hs.

Simón Abdian

Santa Unión
PROPIEDADES

Tte. Gral. Donato Alvarez 1060
1406 Capital Federal

☎ 58-2760

Moda Infantil-Juvenil
Nueva Colección "Damas"
Joggings • Buzos • Vestidos

de Kaloghlian Hnos.

Cucha Cucha 1770
(1416) Capital
T.E.: 58-6811

anushik

Para las cuatro estaciones
y todas las edades

Lanas "Hetiesia"

TEXTIL CENTER

DE GASE LUX S.R.L.

Fabricación y ventas de telas laminadas • Sedas
Dibujos y diseños propios • Paillotes • Sedas naturales
Gran variedad de lurex lisos y estampados

Lavalle 2437
T.E.: 962-9118

Alisina 1291. Capital
T.E.: 38-6596

Montevideo:

Visita del Sr. Bedros Piandarian

El domingo 21 de junio llegó a Montevideo el miembro de la Central de U.G.A.B., señor Bedros Piandarian, siendo recibido por miembros del Consejo Directivo de la filial local de la U.G.A.B. e integrantes de la Comisión Administradora del Colegio Nubarian - Liceo Alex Manoogian.

El mismo domingo, en horas del mediodía, el Consejo Directivo de U.G.A.B. ofreció un almuerzo de camaradería en homenaje al señor Piandarian, el que contó con una concurrencia de alrededor de 120 personas.

Durante su estadía, que se prolongó hasta el viernes 26, el contador Piandarian efectuó una auditoría y revisión de los libros de la Institución, así como de los del Colegio.

El miércoles 24 asistió al acto cultural ofrecido por alumnos del Colegio Nubarian, y en horas de la noche se reunió con el Consejo Di-

rectivo y las subcomisiones de la U.G.A.B., intercambiándose ideas respecto al funcionamiento institucional.

El jueves, nuestro visitante se entrevistó con la Benefactora señora Arpiné Kouyoumdjian, de la que participaron los directivos de U.G.A.B., señores Berberian, Minassian y Kahvedjian.

El viernes el señor Piandarian, acompañado por el Ar-

chimandrita Hagop Kelenjian, así como por miembros del Consejo Directivo y de la Comisión Administradora del Colegio, visitaron en el Cementerio Central la tumba del Benefactor señor Misak Kouyoumdjian, colocándose sendas ofrendas florales, en nombre del Consejo Central y de la filial Montevideo, respectivamente.

Asamblea y elecciones en la filial Montevideo de U.G.A.B.

El 23 de abril se llevó a cabo la Asamblea General Ordinaria de socios de la filial Montevideo de la Unión General Armenia de Beneficencia, a fin de considerar el Balance y la Memoria anual.

El día 26 tuvo lugar el acto electoral para integrar el nuevo Consejo Directivo, habiéndose presentado una sola lista de candidatos bajo el sublema Boghos Nubar.

Sobre un total de 412 (100%) socios habilitados, 213 (51,7%) apoyaron la lista presentada, y sólo 7 votaron en blanco.

Ambos actos se cumplieron dentro de un clima electoral que demostró la cultura

cívica y democrática de toda la masa social.

El nuevo 10 de abril tuvo efecto el cambio de autoridades, quedando el nuevo Consejo Directivo integrado de la siguiente manera:

Presidente: Krikor Bertoulian; **Vicepresidente I°:** Dra. Verquin B. de Dederian; **Vicepresidente II°:** Sarkis C. Hergatacordian; **Secretario:** Levon M. Minassian; **Prosecretario:** Manuk Mamigonian; **Tesorero:** Harutjun Kahvedjian; **Protesorero:** Harutjun Kantzakian; **II° Protesorero:** José Mgrdichian; **Secretario de Actas:** Juan Akhayan; **I° Vocal:** Jorge Moumdjian; **II° Vocal:** Petros Calatzian.

Batalla de Sardarabad

Por la tarde, y con el auspicio de la Comisión Cultural, se cumplió el acto conmemorativo de la Batalla de Sardarabad, realizándose a este efecto una Mesa Redonda presidida por un panel que tuvo como figura central al P. Hagop Kelenjian, acompañado por un

grupo de Jóvenes de Liga, todos los cuales analizaron el contexto que rodeó a la batalla en sí.

Participaron de este acto unas 150 personas entre quienes se encontraban representantes de las distintas organizaciones armenias de nuestro medio.

Feria de la alimentación

El sábado 9 de Mayo, la Unión Compatriótica Armenia de Marash realizó su ya tradicional Feria de la Alimentación, con la participación de las distintas instituciones armenias, y de otras colectividades como la griega, árabe, española, etc.

U.G.A.B. presentó una mesa con variedad de quesos, combinados y decorados de manera original, presentación que contó con la actuación conjunta de Liga de Jó-

venes y la Subcomisión de Damas. Este trabajo, que mereció el Primer Premio por parte del Jurado, fue altamente elogiado por el público que visitó la muestra.

El 31 de mayo se realizó, en el Centro Social y Cultural Alex Manoogian, el almuerzo del reinicio de las actividades, el que fue preparado por la Sub-comisión de Damas y mereció el elogio de los 203 comensales participantes, entre los que

fueron invitados especiales la Benefactora señora Arpiné Kouyoumdjian, el Archimandrita Hagop Kelenjian, el diácono Sarkis Kutuzian, la señorita Isabel Aintablian, el coreógrafo armenio Vilén Kalstian y su esposa Nadia.

Los presidentes de cada una de las subcomisiones hablaron presentando sus inquietudes y proyectos, luego de lo cual se procedió a realizar una colecta que permitió reunir importantes donaciones.

Reinicio de actividades

Una vez investido el nuevo Consejo Directivo se dedicó a la tarea de reorganizar la Institución mediante el nombramiento de las distintas sub-comisiones que tendrán a su cargo el desarrollo de los diversos aspectos de la actividad societaria y que comprende la infraestructura edilicia, orgullo de la colectividad, como es el Centro Social y Cultural Alex Ma-

noogian, el Gimnasio y Piscina Cerrada Misak Kouyoumdjian y el Parque Recreativo Marie Manoogian, puntos de reunión de toda la colectividad y, en particular, de los jóvenes y niños. Las subcomisiones nombradas fueron: Liga de Jóvenes, Damas, Cultural, Biblioteca, Gimnasia y Piscina, Intendencia, Actividades Musicales, Prensa, Propaganda y Redacción.

"Día del Niño" en Aintab

La Asociación de Jóvenes de Aintab ha preparado una gran fiesta para celebrar el "Día del Niño". La misma, que se celebrará en su sede

de Niceto Vega 4876, se realizará el sábado 1° de agosto a partir de las 15 horas, tendrá todo tipo de entretenimientos, y la entrada será libre.

Hokehankisd

El domingo 26 de julio, en la Iglesia Catedral San Gregorio El Iluminador, haremos oficiar un responso en memoria de nuestro querido padre, esposo y abuelo

Eduardo Tcharian

con motivo de cumplirse el tercer aniversario de su fallecimiento.

Por la presente invitamos a familiares y amigos a participar de esta ceremonia y honrar su querida memoria.

Su esposa Silvia Marangosian de Tcharian, hijos y nietos.

EMPRESA AUTORIZADA
CON CARGO A: **PAMI**
América
JUBILADOS
PENSIONADOS
Y DEMAS
Av. CORDOBA 4737 - Tel. 772-8538/8654

Koulaksizian Hnos. S.A.
Fábrica de tejidos

Lima 3560, Caseros. T.E.: 750-4632/3501

**TURQUIA,
ESTADO
GENOCIDA
(1915-1923)**

por
Pascual C. Ohanian
Reservas al T.E.:
795-7063

-PROFESIONALES-

MEDICOS

Dr. Roberto Djebalian
Especialista en Cardiología
M.P. 5040 - 9 de Julio 573
CORDOBA

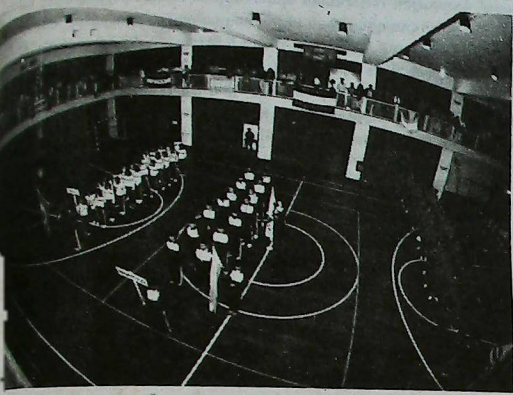
CONTABILIDAD
IMPOSITIVA

Dr. Ricardo Delanian
Estado Contable Impositivo
Contador Público U.N.C.
Entre Rios 263 1° 4
T.E.: 3-1141 - CORDOBA

ABOGADOS

Dr. Juan Carlos Merdianian
Abogado
Rondeau 578 T.E.: 051 45215
CORDOBA

ՄԱՐԱՇԻ ՀԱՐԱՒ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ՄԻՋՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՉՈՐՐՈՐԴ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԸ

Հ.Բ.Ը. Միութեան Ալեք Մանուկեանի անուն համալիրի, «Հայկ Էմբլեմ» մարզադահլիճի ու Պրազիի, Ուրուկուայի և Պուէնոս Այրեսի ողիմպիականներու մասնակից մարզիկները, խաղերը սկսելու առաջ:

Ինչպէս յայտարարուած էր մեր նախորդ թիւերուն մէջ, Յուլիս 9-ին մինչեւ 12 տեղի ունեցան Մարաշի Հայրենակցական Միութեան Չորրորդ Ողիմպիական խաղերը, Սան Փաւլոյի (Պրազի), Սոնթէ-Վիտայի (Ուրուկուայ) և Պուէնոս Այրեսի մասնակցողներու մասնակցութեամբ:

ՄԱՐԱՇԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Մարաշի Հայրենակցական Միութեան Ներդրողական Վարչութեան Նախագահ և Հ.Բ.Ը. Միութեան «Յուլիս» պաշտօնաբարձի գլխաւոր խմբագիր Պր. Անդրանիկ Փոլատեան կը խօսի, մարաշիներու միջ-մասնաճիւղերու ողիմպիական խաղերու առթիւ:

Ողիմպիական խաղերու հետ զուգընթաց, Պուէնոս Այրեսի մէջ տեղի ունեցաւ Մարաշի Ամերիկեան Համաժողովը, որը սկսաւ Յուլիսի 8-ին Միացեալ Նահանգներու և Գանատայի 27 անձերէ կազմուած պատուիրակներու մասնակցութեամբ, գլխաւորութեամբ՝ Կեդրոնական Վարչութեան Նախագահ և «Յուլիս» Հանդէսի տնօրէն՝ Տիար Անդրանիկ Փոլատեանի:

Նոյն օրը երեկոյեան հիւ-

ղիկներ և տղաներ) և պատգեթիպոլի ախոյեանութեան համար:

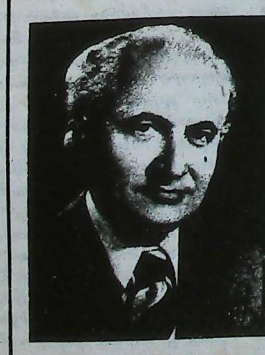
Մարաշի խաղերու հետեւալ մրցումները տեղի ունեցան. սեղանի թէնիս, (տղաներ, աղջիկներ և խաւն), ճատրակ և թաւի: Այս խաղերը կատարուեցան Մարաշի սրահին մէջ: Մասնակիցները զրաւեցին հետեւալ դիրքերը՝ Համապատասխան աղիւսակի՝ Ա. Արծաթեան, 80 միատր, Բ. Պրազի, 45 միատր, և Գ. Ուրուկուայ, 41 միատրով:

Բոլոր մարզիկները, ողիմպիականներու մեծամասնութեան հետ, (օրական 200 անձ) կէսօրին և երեկոյեան ճաշի հըրաւիրուեցան «Ճեռնադահլիճ» ճաշարահին մէջ:

Վերջապէս, նշենք որ այս հրդ Ողիմպիական խաղերը տեղի ունեցան եղբայրական և ջերմ մթնոլորտի մը մէջ, սերտացնելով կապերը՝ Համա-Ամերիկացի մարաշիներու միջև:

Հոգեհանգստեան պաշտօնէն ետք, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր եկեղեցւոյ շրջակային մէջ Նահատակաց յուշարձանի յետ Արարողութեան տեղի ունեցաւ և ծաղկեպսակ զետեղուեցաւ, Տիար Անդրանիկ Փոլատեանի, Կեդր. Վարչութեան, Տիար Սիրական Գապաշեանի, Պրազիի, Տիար Նաչիկ Կեցոյեանի, Ուրուկուայի և Տիար Ալպարթի Գամպուրեանի (Պուէնոս Այրեսի), մասնակցութեամբ:

Այնուհետեւ, բոլոր ներկաները փոխադրուեցան «Նոր Մարաշ» սրահ ուր մասնակցեցան հրաժեշտի ճաշիկներով և հրդ Ողիմպիական խաղերու մասնակիցներուն բաժնիներու յանձնում տեղի ունեցաւ:

ՔՍԱՆՄԷԿԵՐՈՐԴ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՀԱՆ ԹԷԲԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԿԱՇԷՆ ՈՒՋՈՒՆԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԻ ՅԱՏԿԱՑՄԱՆ

Կը ցախն որ մեր այն հաղորդագրութիւնն ալ, նախորդին նման, ուշացումով կու տանք մամուլին, իրեն հետեւանք՝ հայ գաղթաշխարհի տարբեր շրջաններուն միջեւ հաղորդակցութեան դժուարութիւններու շարունակումին:

Գիրքերու առաքման պայմանաւորով երկարել լետոյ երկու ամիսով, Գնահատիչ Յանձնախումբը նկատի առաւ պիտուեալ գրողներու այն հրատարակութիւնները որոնք յուս էին տեսնուած 1986-ի ընթացքին և ստացուած էին մինչև վախճանը 1987-ի Ապրիլին: Որոշուեցաւ տրամադրել երկու հազար ամերիկեան տոլարի գումարը հասարակայն յատկացնել հետեւալ հեղինակներուն:-

1.- Ալեք Գլընթաւանին, Լուս Անճելու, «Երգեր Հողի և Հատուցման» խորագիրով իր բանաստեղծութեան հաւաքածոյին համար-
US\$ 1.000

2.- Անդրանիկ Անդրեանեանին, Լուս Անճելու, Գերեզման և Յարութիւն» խորագիրով իր վէպին համար
US\$ 1.000

Ջերմութեան կը շնորհատրեմք մրցանակի արժանացած այս հեղինակները և կը ցանկանք որ յիշեալ երկերը յման մեր գրականութեան ընծայուած վերջին տարրը իրենց աշխատքին:

Հաճեց է հաստատել այս աշխարհ, թէ մեզի հասած միւս գիրքերուն մէջ եւս կային գնահատուիչ նկատառութեան արժանի երկեր: Կը շնորհատրեմք նաեւ անոնց հեղինակները, բաց նիւթական գնահատման մեր արտայայտութիւնը կը վերապահենք իրենց յետ բեղում տարիքէն ալ նկատուած յետագայ աւելի ծանրակշիռ երկերու:

ԹԷԲԵԱՆ Մշակութային Միութեան
Հայկաշէն Ուղումեան Գրական Մրցանակի
Գնահատիչ Յանձնախումբ
15 Յունիս, 1987, Պէտրոք

ՏԻՐՈՐՑԹԻ ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔԸ ՊԻՏԻ ՊԱՏՈՒՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ ԺՈՐՃ ՏԵՕԲԵՇԵԱՆԸ

Ընդառաջելով Հ.Բ.Ը. Միութեան ցկեանա նախագահ Պրն. Ալեք Մանուկեանի հրաւերին, Գալիֆորնիոյ կառավարիչ ձորճ Տէօբեշեան Տիբրոյթ պիտի այցելէ Երեւանը Յուլիս 28-ին, ներկայ գտնուելու համար իրենի պատիւ տրուելիք ճաշիկներով մը:

Այս առիթով կազմուած է Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ Եկեղեցին և Հ.Բ.Ը. Միութիւնը ներկայացնող միացեալ յանձնախումբ մը, ատենապետութեամբ Տէր և Տիկ. ձէք Գահնեանի: Պրն. Երուանդ Ազատեան պիտի համակարգէ յայտագիրը, իսկ հանդիսավարութիւնը ստանձնած է Մարտի Ընկերութեան Տնօրէն Ժողովին ատենապետը՝ Պրն. Բիւրքոտ Մանուկեան:

Պաշտօնական այս ճաշիկ տոյթին համար կը նախատեսուի եղակի յայտագիր մը:

...Հայրենիքը պարտական չէ՛ ոչ ոքի...
Հայրենիքը սրբութիւն է.
Իրաքանցիւր հայ պարտական է
Հայրենիքին...

Կարլէն Դալլաքեան
Յուլիս 1987, Պուէնոս Այրես

Կրիկեան Նայ Քաղաք
Քիւրք գրեթէ 300 տարի 188
էն 1375 կր պահէ իր տնկա-
թիւը տեւական պայքով
լով Բիւզանդոնի, սկիզբ
ստէթանտիկեան եւ լատին
Քաղաք իշխանութեան գլխ-
աւանդի Նաեւ գիւտաբան
կան բանաւորութիւններով
շաղղող երկրորդ խաղաղութե-
ան տարաւորել յարձակու-
թէ: Սակայն Եգիպտոսի զա-
ռախացող մամուլները,
բոնք միշտ կը սպառնալ

(Շաք-է-է 15)

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅ ԴԱՏԸ

ՇԱՀԻՆՆԱՆ.— Այսօր կը բարոյանային մեր բազմա-
նյալ գրողներու շարքը հայ
ազգային կուսակցութիւննե-
րու ներկայացուցիչներուն
հետ: Մեր մէջ ունինք Պրմ.
Գրքատ Ահարոնեանը՝ ներ-
կայացուցիչը Ռամկավար Ա-
զատական Կուսակցութեան:
Պրմ. Ահարոնեան, ձեռքի հա-
մար ինչ՝ քովանդակութիւն
ունի «Հայկական Դատ» քա-
ղաքացութիւնը:

ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ.— Իմ առա-
ջն ըսելիքս չնորհակալու-
թեան խօսք է «Ահեկան»-ի
խմբագրութեան, որ առիթ կը
տաքոծէ արտայայտուելու
նիւթի մը մասին, որ մեր կու-
սակցութեան համար մեծա-
գոյն նշանակութիւն ունի:

Մեզի համար Հայկական
Դատը միջոցիակ տարազ մը
առած է: Պատմութեան ըն-
թացքին զանազան յեղաշըր-
թումեր ունեցած է: Հայկա-
կան Դատը, ըսենք, ծագու-
ած է ԺԳ. — ԺԴ. դարե-
րուն, երբ կողմնացուցինք մեր
անկախութիւնը: Այնուհետեւ
Հայկական Դատը այն նշանա-
կութիւնը ունեցած, թէ մենք
վերակրօնէի մեր ազատու-
թիւնն ու անկախութիւնը,
մեր պատմական հայրենիքի
սահմաններուն մէջ: Բայց
այս առիթով սահմանումը միշտ
մըլդ չեղած: Երբ ազատագրա-
կան շարժումները սկսան
անցնել դարուն, մեր բոլոր
կուսակցութիւններն ալ առա-
ւելագոյն քայլերու դուռը
կը հասնային Հայկական Դատ
ընդդէմ: Եւ, բոլորն ալ 1914
Յունուար 28-ի աքիբալ խաթիվ
որոշեցանք, թէ մեր նպատա-
կին կարեւոր մասամբ հասած
էինք, երբ Մայիս 24-ի մեր փա-
ռախի երկուսիցի կողմէ ըս-
տորագրուեցաւ համաձայնու-
թիւնը: Այս աքիբալ արեւել-
եան վեց վիլայէթները կը
բաժնուէին երկու կուսակա-
լութիւններու, իւրաքանչիւրը
կատարուած երդմանքի մը
կողմէ: Այնտեղ մենք չարք մը
իրաւասութիւններ պիտի փա-
խէինք: Մեզի համար մեծա-
գոյն յաջողութիւն էր: Բայց
յետոյ պատերազմը ծագեցաւ,
Մեծ Եղեռնը գործադրուեցաւ
բարբարոս թուրքերու կողմէ
եւ մեզի համար հիմնական
հաջգ դարձաւ վերապոկութիւնը:

Հոկտեմբերեան յեղափո-
խութիւնը Արեւելեան Հայաս-
տանի մէջ, նոր քովանդակու-
թիւն տուաւ Հայկական Դատի
ընթացումին: 1918 Մայիսին
դրուեցաւ անկախ պետական-
ութիւն ունենալու հարցը եւ
մեր ժողովուրդը, մեծ ճիւղե-
րէ վերջ, Սարտարապատի եւ
այլ հակամարտութիւններու մէջ,
նաեւ ժամանակի քաղաքական
պայմաններու բերումով ու
գրեթէ հակառակ մեր փայա-
սքին, ունեցաւ իր անկախ հան-
րակցութիւնը: Անկէ ետք
Հայկական Հարցը նոր իմաստ
ստացաւ ու նշանակեց ստեղծ-
ուած Միացեալ եւ Անկախ

Փանի վերջնա ազգային-ֆաղափական ուղեգծի հարցով քաղական մեծ կը հոսի, կը
կարծենք որ մեր ըսածը պարտաւոր ենք առաւելագոյն չափով շեշտել եւ հաստատել, մոյմ-
իսկ եթէ այդ արեւու լույսին չափ պայծառ հաստատումներ կատարած ենք ասկէ առաջ շատ
առիթներով: մանաւանդ որ յաճախ անբարեխիղճ ճիգեր ալ կը քափուի մեր գաղափարա-
բանութիւնը խեղաթիւրելու:

Մօտ 20 տարիներ առաջ, Պէյրութի «Ահեկան» եռամսեան գրոյցի հրաւիրած էր հայկա-
կան կուսակցութիւններու ներկայացուցիչները, որպէսզի իւրաքանչիւրը պարզէր իր
պատկանած կուսակցութեան գաղափարական տեսակետը՝ Հայկական Դատի, անոր լուծ-
ման կարելիութիւններուն եւ գործածութիւնի միջոցներուն մասին: Ռամկավար Ազատական
Կուսակցութեան ալ այդ օրերուն վերին ղեկավարութեան ամենէն քանակազ Դեմքեմը՝ որպէս
ներկայացուցիչը Ռ.Ա. Կուսակցութեան:

Ստորեւ կուտանք հատուածներ ընկ. Ահարոնեանի խօսքերէն, որոնք իրենց առարկա-
յաշարքերն ու ազգային տեսիլքի՝ «Մեծ Երազի խորիմաստ քննդոշումով, կուտան
Ռ.Ա.Կ. — ի գաղափարական կեցուածք մեր ներկային, ապագային ու հեռակայ նպատակին
նկատմամբ:

Հայաստանի մը:

Քանակազ թուականներէն
սկսած, որոշ քանակազ ստա-
ցաւ Հայկական Հարցը մեր
բոլոր կուսակցութիւններուն
համար: Կար եւ կայ Հայկա-
կան Հանրապետութեան ան-
ժեղատիկ գոյութիւնը, որ մաս
կը կազմէ, ունենէ կամ ոչ,
Սովետ Միութեան: Հայկա-
կան Հարցի ընթացումը պիտի
հիմնուի այս իրականութեան
վրայ: Մեր Դատը առաւելա-
բար կը կայանայ ընտանեաց-
ւած Հայկական հողերու ազա-
տագրումին մէջ եւ այդ հողե-
րու Սովետական Հայաստանի
կցումին եւ այդ ձեռով Հայ
ընդարձակ պետութեան մը
ստեղծումին մէջ, որ կրնայ ո-
րոշ օրինակիման ունենայ,
բայց ապագային կը յուսանք,
որ կը ստեղծուին աւելի նը-
պատաւոր պայմաններ եւ
հայ ժողովուրդը աւելի մեծ
չափով տէր կը դառնայ իր ճա-
կատագրին:

Սակայն, մենք չենք հրա-
ժարիք ուրիշ հողերէ: Մեր
հայրենիքը 300 հազարքաւ-
քիւմներ տարածութիւն ու-
նի, որուն 270 հազարը մեր
հայրենիքն է: Հայկական Հարցը
սեղով պիտի հասնանք այս
270.000-ի աստիճանական ա-
զատագրումը: Առաւելագոյն
որ պահանջենք թուրքերէն,
որովհետեւ այս հողերուն մօտ
200 հազար քառ. քիւմները
բռնաբարուած է իրենց կող-
մէ: Բոլորէն նոյն ատեն հող
պահանջելը ոչ քաղաքական
իմաստութիւն է, ոչ ալ հա-
րաւոր է: Մենք հող ունինք
պահանջելիք իրանէն (Ուրյ,
Սպանիայ) եւ ունինք հողային
ներքին հարց մը, որ երբեք
մեր ուղարկութիւնն է չի փր-
կել: Մեզի համար լուծելի
հարց է եւ հրապարակա-
կան հարց է նախընտանի,
Հարաբեր, նոյնիսկ Գանձա-
կի եւ Ալաշկալաքի հարցը:
Այս հողերը այսպէս կուտան
եղբայրական ժողովուրդնե-
րու ձեռքն են, եւ անոնք այն-
քան ամուր կերպով այս հողե-
րուն վրայ նստել են, որքան
թշնամի թուրքը: Մենք այս
գրաւումն ալ ընտանեացում
էր նկատենք առանց այլ եւ
այլի: Այս հողերն ալ պէտք է
վերադարձուին մեր ժողո-

վուրդին, եւ եթէ կարելի է՝
աւելի շուտ քան Թուրքիոյ հո-
ղերը:

Ուրեմն, Հայկական Հարցը
ըսելով մենք կը նախանք
մեր դրացի ժողովուրդներուն
կողմէ բռնադատուած հողե-
րու ազատագրումը. անոնց
միացումը ներկայ Հայկական
Հանրապետութեան եւ գոյա-
նուրը խոշոր պետութեան մը,
ուր մեր ժողովուրդը կարենայ
հանգիստ ու ազատ ապրել եւ
ստեղծել իր քաղաքակրթու-
թիւնը:

ՊԱՆԿԱՆ.— Ուրեմն, Հայ-
կական Դատը այս ձեռով կըը-
նա՞նք սահմանել — իրեն
վերջնական նպատակ — ազա-
տագրումը բռնադատուած
հողերու եւ կազմութիւնը ա-
զատ, անկախ եւ միացեալ
պետութեան մը: Սակայն,
կարծես մեր բոլոր կուսակ-
ցութիւններու վերջնական
նպատակն է այդ: Այս պար-
զային ձեռնարկներէս իմ
աշխատանքացէք մը չի
գար, գործնականորէն իմ
մըն է:

ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ.— Հոս ուրիշ
հարց մը կայ: Թէ ընկերային
կարգը գոյութիւն պիտի ու-
նենան՝ չի մտնէր Հայկական
Դատի սահմանութիւն մէջ: Պե-
տութեան ստեղծումին ետք
ժողովուրդը ինք թող որոշէ:
Կը կարծենք, որ հեռաւոր ժա-
մանակ մը մէջ եւ փարսա-
նեղով հեռու նստած՝ միաց-
եալ Հայաստանի մը ղեկին
մասին խօսելը ժամայաճա-
նութիւն է:

Երկրորդ՝ եւ «անկախ» բա-
րը գոյուցացալ գործածել, ո-
րովհետեւ անկախութեան
հարցը անմիջապէս լուծելի
է հրատարակ հարց մը չէ: Հայ Յե-
ղափոխական Դաշնակցու-
թեան համար՝ հողային պա-
հանքը եւ անկախութեան դա-
նակը միացած են: Օրի-
նակ, անցեալ տարի, ԺԸ.
Ընդհանուր ժողովին ետք,
Դաշնակցութիւնը յայտարար-
ութիւն մը հանեց, որուն մէջ
կը շեշտէր այս կէտը: Երբ
հողը կը պահանջեն, նոյն ա-
տեն կը պահանջեն միացեալ
եւ անկախ Հայաստանի ստեղ-
ծումը: Սովետական Հայաս-

տանի այսպէս կոչուած ազա-
տագրումով: Մենք այդ տե-
սակ պահանջ չունենք. աստի-
կա նպատակարար մը չենք նկա-
տել:

Գալով վերջնական նպատա-
կին՝ կապած վայ, որ բոլոր
ուսանողներն ալ նպատակը: Ու-
րովհետեւ բոլորն ալ ազգայ-
նական են. կարելի է ըսել
նոյնիսկ, թէ հայ համայնա-
վարներն ալ ազգայնական են,
միջազգայնական չեն առաջ
տան պէս, նախկին իմաստով:

ԱՆԲՍՏԱՆԵԱՆ.— Կը յու-
սա՞ք, բէ անկախութեան հար-
ցը աւելի շեշտուած ձեռով
դրուի յաջորդ Բանի մը տարի-
ներուն ընթացքին:

ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ.— Կրնայ ըլ-
լալ եւ կրնայ չըլլալ: Բայց ան-
կախութեան հարցը հողային
հարցին հետ կրնայ անմիջա-
կանօրէն չկապուիլ: Կրնայ
անկախութեան հարցը դրուիլ
ներկայիս գոյութիւն ունեցող
Հայկական Հանրապետու-
թեան համար միայն, առանց
հողային փոփոխութեան: Ան-
կախութիւնը անմիջապէս
այս հարցին հետ անմիջա-
կանօրէն եւ մեղմ խառնալ հարց
մը չէ: Եւ եթէ ինչի հարցնէ՝
եւ անկեղծօրէն ձեռք պիտի ու-
նան, թէ այս պահու փափա-
քելի ալ չէ:

ԱՆԲՍՏԱՆԵԱՆ.— Բայց
ի՞նչ առաջ համաձայն եղա՞ք,
թէ որպէս սկզբունք Հայկա-
կան Դատին մաս կը կազմէ:

ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ.— Ըսի՛ր՝ որ-
պէս իտե՞ղ, ծայրագոյն նպա-
տակ, ոչ՝ որպէս անմիջական
բաղձանք:

ԱՆԲՍՏԱՆԵԱՆ.— Բայց չեմ
հասկնար, բէ ինչու, եթէ ա-
ռիկներ ներկայանան, աւելի
շեշտուած ձեռով չդրուի այս
հարցը:

ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ.— Շատ պարզ
պատճառներու համար: «Ու-
հեք Յիսմանկանի աւարտին»
հատորին մէջ տպած եմ քա-
ղաք մը, որ կը բացարձակ իմ
մտահոգութիւնը: Հայաստա-
նը կէտ մըն է «Քրոնիկան»
ովիկանային մը մէջ: Երկու
միլիոն հայութիւն՝ 90 միլիոն
թուրքեան մէջ: Այս պայ-
մաններուն մէջ, անկախու-

թեան հարցը անմիջականօրէն
պէտք չէ դրուիլ: Մեր ժողո-
վուրդը ատոր համար պատ-
րաստ չէ եւ չի կրնար ներկա-
յիս չափով ալ 90 միլիոն
թուրքերուն հետ եւ ինքզինքը
պարտադրել: Յետոյ՝ եթէ
մենք պիտի վերապրինք՝ մեր
ներկայ թիւով եւ սահմաննե-
րով, չենք կրնար վերապրիլ
պէտք է շատանալ եւ մեծ-
նանք: Իսկ շատանալ եւ մեծ-
նալու համար՝ մենք գորտը
քարեկաններու պէտք ունինք
եւ, ըստ մեզի, անոնցմէ առա-
ջին եւ ամենէն կարեւորը
նուաճ է: Եթէ նոյնիսկ այսօր
անկախութեան հարց ըլլայ՝
եւ պիտի ըսեն որ այդ ներկա-
յիս բաղձալի չէ: Միւսին եւ
մեր հողային դատը լուծուի՝
մենք պէտք է նախընտրենք
նուաճ քարեկան ըլլալ եւ ա-
նոր աշակցութիւնը ապահու-
ելու: Մենք առանձին չենք
կրնար լուծել մեր դատը: Եթէ
կրնայ լուծուի մեր հարցը՝
հայ՝ դժբախտաբար այս ուղ-
ղութեամբ որեւէ գոտակարու-
թիւն չունի եւ չի կրնար ունե-
նալ: Դուք ալքի որով ունիք
Վիէթնամի եւ Պիաֆրայի պա-
րագիւծները: Յաւանքի թէ 90
միլիոն թուրք ժողովուրդնե-
րու մէջ մենք բացարձակապէս
կրնանք անկախ ըլլալ եւ ա-
նոնց հետ չափուիլ՝ կը կար-
ծեն, թէ չի մը շատ անգործ-
նական եւ քաղաքական մտա-
ծողութեան համար թէ մը
խառ տեսակէտ է:

ՇԱՀԻՆՆԱՆ.— Վերջին
խնդիր մը՝ Հայկական Դատի
քովանդակութեան վերաբե-
րող: Դուք հարցին կը մօտե-
նա՞ք որտեղ քաղաքական ան-
կախութեան եւ չէ՞ խօսիք ժողո-
վուրդի ընկերային եւ մշա-
կութային պահանջներուն եւ
անոր միութեան մասին: Կա-
նիկ չէ սպասել, որ հայկա-
կան մեծ պետութիւն մը ըս-
տեղծուի, հայութիւնը եւն
խորհի եւ յետոյ ժողովուրդը
որոշէ, թէ իր նախապաշար
իմէ պիտի ըլլայ: Հիմնական
իսկ ժողովուրդին մէջ ազգա-
յին միասնակցութեան գա-
ղափարը շեշտուի, եւ անոնք
ձեռով շեշտուի խնդիր մը կը
դրուի այսօր: Մեր երեք կու-
սակցութիւնները տարբեր
տեսակներու ունին Հայկա-
կան Դատի մասին, որոշ մասն
տեսակետներ ունենալով մէկ-
տեղ: Կա՛ւ. հիմա մեծ երեք
ժողովուրդ ենք, բէ՛ք մէկ ժո-
ղովուրդ: Գոնէ ազգային դա-
տի կապակցութեամբ միաս-
նութիւն պիտի չէ՞՞ ստեղծուի
մեր մէջ:

**Այս հարցին պատասխանը
է մնացեալը
յաջորդ թիւով.**

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ

ՀԱՇՈՒԻՉ ՄԵՔԵՆԱՅ ՀԱՅԵՐԷՆՈՎ

Գ. ՎԱՀԱՆՅԱՆ - Մ. ԿԱՐԿՈՍԵԱՆ . ԹԵՔՆԻԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԹԻՖԼԻՍԻ
Վ. ՕՆՆԻՍՆԱՆ . ՃԱՐԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ

ՍԻՍԻԱՆԻ ՇՐՋԱՆԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ճարտարապետական հիա-
նալի լուծումներով կիրառա-
նագույն Որոտան գետի աջ ա-
փին իր թեւերը տարածող փո-
քու շէնքերի շինարարութիւ-
նը Օր ըստ օրէ վեր կը խոյա-
նան բարձրադաս շէնքեր, լաւ
պայմաններ կը ստեղծուին
մարդոց աշխատանքի, հան-
գրատի եւ ապրելակերպի հա-
մար։ Սկսած են կառուցուիլ
շարժանկարի սրահ, դպրոց,
հիւանդանոց, մսուր, մանկա-
պարտէզ, մշակույթի տուն եւ
այլ շինութիւններ։

Ասոնցմէ գտաւ կը կառուց-
ւին նաեւ արտադրական երկու
մեծ ձեռնարկութիւններ՝
հիւսուածքէնի գործատուն
եւ բժշկական թեքերի գոր-
ծատուն, ուր կ'աշխատին ա-
ւելի քան 2000 բանուոր-աշ-
խատուներ։ Քաղաքը ունի

եզակի տեսարժան վայրեր, ո-
րոնցմէ մին է հացի թանգա-
րանը՝ կառուցուած ազգային
ուրույն ոճով, հացի պաշտա-
մունքի հետ կապուած զար-
դաքանդակներով։ քարադա-
րանը՝ ուր հաւաքուած են
տարբեր նախշերով եւ արժա-
նագործութիւններով մեծ ու փո-
քր քարեր։ Ասոնք շատ բան կը
պատմեն հայ ժողովուրդի
դարաւոր մշակույթի ու ճար-
տարապետութեան արուեստին
մասին։

Ընթացիկ հնգամեակին Սի-
սիանի շինարարութիւնն ալ
աւելի մեծ թափ ստացած է։
Հին օդանավակայանին տեղը,
որ կը զտնուի քաղաքին կեդ-
րոնը եւ կը զբաւէ քանի մը
հեկտար տարածութիւն, ըս-
կած է բնակելի նոր թաղա-
մասի մը շինարարութիւնը։

ՄՐՑԱՆԱԿ

ԵՐԵՒԱՆՅԻ ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ

Համափութեամբ կ'ստեղծ-
ւին շէնքեր, որոնցմէ մին
օր ըստ օրէ վեր կը խոյա-
նան բարձրադաս շէնքեր, լաւ
պայմաններ կը ստեղծուին
մարդոց աշխատանքի, հան-
գրատի եւ ապրելակերպի հա-
մար։ Սկսած են կառուցուիլ
շարժանկարի սրահ, դպրոց,
հիւանդանոց, մսուր, մանկա-
պարտէզ, մշակույթի տուն եւ
այլ շինութիւններ։

Ասոնցմէ գտաւ կը կառուց-
ւին նաեւ արտադրական երկու
մեծ ձեռնարկութիւններ՝
հիւսուածքէնի գործատուն
եւ բժշկական թեքերի գոր-
ծատուն, ուր կ'աշխատին ա-
ւելի քան 2000 բանուոր-աշ-
խատուներ։ Քաղաքը ունի

ՃԱՆՉԱՆԱԿ ԵՐԵՒԱՆԸ

Ինֆորմացիայի պահպան-
ման ասանդական ձեւերն ա-
տիճանաբար կ'որոշուին են ի-
րենց դերը, տեղը գիշում մե-
քենայացուած նոր միջոցնե-
րին, որոնք ինֆորմացիայի
պահպանման, մշակման եւ
օգտագործման աւելի սեղմ,
հաստատի եւ մատչելի միջոց-
ներ են։ Հաշուիչ մեքենայի եւ
անհատական օգտագործման
ժամանակակից համակարգիչ-
րենի (computer) մեծ տարա-
ծումը հնարաւորութիւն ըն-
ձեռեց ստեղծել ինֆորմացիոն
համակարգեր, որոնք արագ-
օրէն ներդրում են մարդկա-
յին գործունէութեան բոլոր ո-
լորտներում։

Մինչեւ այժմ գոյութիւն
ունեցող հաշուիչ թեքերի
միջոցները հիմնականում
յարմարեցուած էին օտար լե-
զուներով կատարող աշխա-
տանքների համար։ Մինչդեռ
արդէն 5-րդ չափից վեր, երբ
Հայաստանի արեւմտեան եւ
արեւելեան հատուածների
համար օտարման վտանգը
կար, նաեւ Մաշտոցեան աշ-
բուրներ եւ հայաստա ու հա-
յալեզու զբաղւածութիւնը,
դարձան ժողովրդի հոգեւոր
սնունդն ու երկրի քաղաքա-
կանապէս անկաւոր մասերը
միտարող ուժը։ Մեր լեզուն,
այսօր էլ, չի կորցրել իր այդ
վճռական նշանակութիւնը
ազգայնահպանման վիթխարի
ուժը սփռուի դժուարին տա-
րուբերումների պայմաննե-
րում։

Հէնց միայն այսօրն ար-
դէն ասում է, թէ անձնական
օգտագործման հայաստա
հաշուիչ միջոցների ստեղծ-
ման խնդիրը որքան արդիա-
կան ու կարեւոր է։ Այդ մի-
ջոցները հնարաւորութիւն
կուտան մեր ազգային արժէ-
ները մշակել կուտակել, պահ-
պանել ու տարածել մեքենա-

0	2	ա	շ	ւ
1	ե	թ	ց	մ
2	ն	ւ	ն	ւ
3	ֆ	է	ֆ	շ
4	հ	ւ	ւ	ւ
5	մ	ւ	ւ	ւ
6	շ	ա	ջ	ւ
7	ու	գ	ու	գ
8	ծ	բ	ծ	բ
9	գ	ւ	զ	ւ
0	0	ւ	3	ւ
1	1	ու	ու	ու
2	2	ու	ու	ու
3	3	ու	ու	ու
4	4	ու	ու	ու
5	5	ու	ու	ու

Հայոց լեզուի խորհրդանշանի
ուրուագծերը

յական եղանակներով։
Կը ստեղծուին գիտելիքնե-
րի նոր պաշար եւ տարբեր բը-
նագաւառներում օգտագործ-
ող հայալեզու ինֆորմացիոն
համակարգեր։ Հաշուողական
այդ թեքերից կարող են օգ-
տարուիլ կրթական եւ մտաւոր
տարբեր մակարդակների տեղ
մարդիկ։

Այսօր, մենք արդէն ունենք
մեզ անհրաժեշտ այդ մեքենա-
ները։ Դրանք տարբեր չափի
ցանցաշարերի վրայ մեզ
տրամադրուած են տարբեր տա-
նաստեաններ, կէտադրական
նշաններ, ուրուանակարների
կէտային արտապատկերումնե-
րը։ Տպագրական եւ գծանը-
կարային ինֆորմացիայի ար-
տապատկերման սարքերով

համարուած հաշուիչ մեքե-
նաներում, հայերէն տառեր
եւ նշանների ուրուանակար-
ները, ստացում են խմբագրու-
ած ծրագրի օգնութեամբ։ Այդ
ծրագրերը թոյլ են տալիս տեղ-
խառնել հայաստա ինֆորմացի-
ոնային հիմքը, օգտագործել տեղ-
տեղ, անկախ նշաններ, որոնք
նախապէս մեքենան ինչ լեզ-
ուի է ծրագրաւորուած։ Թոյլ
են տալիս խմբագրել, խմբա-
րել տեքստներ փոփոխել
թիւններ եւ ուղղութիւններ, խմբ-
տեքստներ պահպանել միջոց-
սարքերում, արտանշել ու ար-
պագրել։ Այդ ինֆորմացիոն
տեքստների հիման վրայ, հա-
րաւոր է կազմել տեքստ, ուսու-
նացանոց համակարգեր, գծա-
նակարներում հայերէնով
գրաւորուած ծրագրեր կարելի
է թարգմանել հայերէն եւ հա-
կառակ։ Թարգմանող ծրագրի
աշխատանքի ընթացքում
օգտագործուած են տեքստի
ներքին բառարաններ, որոնք
հնչեւորէն ստեղծուած, լուրջ
ուսումնասիրութեամբ են։

Կարելի է հայերէնով տեք-
ստի տուեանների բազան
կուտակել տարբեր տուեան-
այս կամ այն օրմէկտի վեր-
բերեալ։ Կարելի է գրել տեք-
ստներ, օգտագործել տարբեր
ստատիստիկական պատրաս-
նութիւններ։ Այս բոլորը մեծ լա-
փով նուազեցնում է ազգ-
գրական ծախսերը, որն է
իրենց մեծ հնարաւորութեան
թիւններ է ստեղծում նաեւ
լեզուի տարածման համար։

Հայերէնով աշխատող հա-
շուիչ մեքենաների մեծ քանակ-
ութեամբ աշխատանքային հա-
յոթնութեան մէջ, կը նպաստի
աւելի մեծ հետազոտութիւն
եւ սէր առաջ բերելու դէպ-
քան չէ մշակույթը, ան-
նատարբեր բնագաւառներում
աշխատող հայ մասնագէտնե-
րին թոյլ կուտայ էլ աւելի մեծ
չափերով կիրառել համար-
գիշերներ։

Մենք պատրաստ ենք լաւ-
զրգուած կազմակերպու-
թիւններին, անհատներին
հայկական ընկերութիւննե-
րին, դպրոցներին եւ հայ ու-
սանդներին օգնելու՝ ստեղծ-
ել կամ ներդրել եւ օգտագոր-
ծել այն ծրագրերը, որոնք
հնարաւորութիւն կուտան բա-
որ տեսակի անհատական հա-
մակարգիչներ, հետ ուսուց-
ման, բժշկու, մեքեն, գիտու-
թեան, ճարտարապետու-
թեան, կերպարուեստի, գրա-
կանութեան բնագաւառնե-
րում, կենցաղում եւ զուտ
ճալի խաղերի կազմակերպ-
ման գործում աշխատել հայե-
րէնով։

Ցանկացողներն այդ նպա-
տակով, կարող են դիմել
Սփիւրապատկերման հետ մի-
ջակութիւնի կայքի կողմէ։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒՔՐԷՇԻ ՀԱՅ. ՄՇԱԿ. ՏԱՆ
ԵՒ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

Պաքշի Հայոց Առաքնորդանիստ եկեղեցին

Դարաւոր ռուսահայ գաղութը վերջին տարիներին, կ'ապրի իր նոր շրջանի վերածնունդը: Եթէ 1993 թուականին, կը հաստատուէր Պուքշի Հայոց փողոցի վրայ գտնուող Հայոց Առաքնորդանիստ եկեղեցական և պատմական թանգարանը՝ Տ. Տիրալը եպս. Մարտիրոսիանի խնդրով, ապա այս տարին, 1987-ին վերակազմուած ու հարստացած թանգարանը կը բանէ իր արժանին ու հարգաստանը: Եկեղեցի կառուցուած է 1942-ին, կ'անմահացէ Յովսէփ և Վիքթորիա Տուտեաններու յիշատակը և կը ներկայանայ մեր համայնքի այս դարաշրջանին մեծագոյն օրինակը՝ հայրենասիրութեան և ազգապահպանման: Եկեղեցուցած գոտ հայկական ճարտարապետութեան փայլուն արուեստէն, ան կը հանդիսանայ գեղեցիկ լրացում Պուքշի Հայոց եկեղեցական թանգարանի կողքին: Պուքշի Հայոց եկեղեցական թանգարանը կը կազմուի Տ. Տիրալը եպս. Մարտիրոսիանի աշխատանքով և շնորհիւ ռուսին կառավարութեան բարեհաջակութեանը, ինչպէս ընդունեց իր նոր ու նշանակալից տարրը, որպէս գեղեցիկ հայոց հաստատութիւն արուեստի կոթողներէ: Այստեղ հաւաքուեցան եւ կեդրոնացան Ռուսահայի ըրդ հայկական համայնքներէ և եկեղեցիներէն ամենաարժեքաւոր իրերը: Այս գործին իրենց նպաստը բերին՝ Պուքշի Հայոց եկեղեցական հոգի Տ. Չարեմ Մ. Վրդ. Պարոնեանը և Սուշապի հոգեւոր Տ. Ս. Արամայիս Վրդ. Նուրիկանը:

Դարաւոր ինչ Բուսմանուի, ընկերակցութեամբ Լէոն Թոտարի, Եկեղեցական Խորհրդի փարէշ, որպէս ռուսին իշխանութեանց ներկայացուցիչներ: Թանգարանի մուտքին առջեւ, նրանց դիմաւորեց ըրդի գաղութի խօսքերով, Թեմակալ Առաքնորդ Տ. Տիրալը Արք. Մարտիրոսիանը, չընկալուած հոգեւորականներով և Թեմական Խորհուրդի անդամներով: Այցելելով լուսաւոր և վերանորոգուած սրահները, որտեղ գուրգուրանքով ու ճաշակով գտնուեցան են մեր հոգեւոր և մշակութային արուեստի նշանները, պետական հիւրերը յայտնեցին իրենց գնահատանքը հետեւեալ խօսքերով:

«Ձայած Հայ համայնքի թիւ փոքր է Ռուսահայի մէջ, սակայն, իր հնութեամբ, պատմութեամբ, մշակութիւնով և բարձր ճաշակով կը գերազանցէ ըրդի միւս փոքրամասնութիւններին, արդար իր արուեստը ունենալով այսպիսի չեզոք մշակութային կեդրոն մը ստեղծելու»: Նոյնպէս իր խօսքին մէջ, Կրօնից նախարար համաձայնութիւնը յայտնեց, որ այստեղ կազմակերպուին հայերէն դասընթացներ և տարրեր հանդիսութիւններ, և նոյնիսկ խորհուրդ տուեց, ներկայացուած իրերով կազմել գեղեցիկ պալատ մը:

Բարձրաստիճան հիւրերը ստորագրեցին Ոսկէ Մատենանի մէջ: Ապա, հրապարակեցան Առաքնորդարանի դահլիճը, որտեղ կատարուեց պաշտօնական ընդունելութիւն և հիւրասիրութիւն: Բաժանուէն առաջ, Տ. Տիրալը Սրբազան Կրօնից նախարարին ներկայեց վեհապատ Հայրապետի «Էլիմիսմանի Գանձեր» շքեղ պատմը և «Արարատ» պատկերաշարը, յայտնելով միեւնոյն ժամանակ իր գոհուածութիւնը և շնորհակալութիւնը:

Կիրակի, Մայիս 24-ին, յաւարտ Ս. Պատարագի, խոսեց

ներաւ բազմութեամբ, գաւառի բազմութեան արժանացան 1351-ին Կաթա ընդօրինակուած հայերէն ձեռագիրը, ինչպէս նաեւ այլ բազմութիւն ձեռագրեր, ընդօրինակուած Ռուսահայ երեմիսի եպիսկոպոսանիստ Սուշապի բազարը: Հետաքրքրութեան արժանացան Թանգարանի այն ցուցափեղկերը, որտեղ կը ներկայացուին Ռուսահայ հնագոյն հայ ընտանիքները, կարեւորագոյն մշակութական, արուեստի քաղաքական, գիտական և եկեղեցական հայագի գործիչները: Իրենց յատուկ տեղը ունին Ամենայն Հայոց Հայրապետը և Ռուսահայ Թեմի Առաքնորդը Կան նաեւ բազմութիւն եկեղեցական կոնգրեսներ և պատմական արժեքաւոր փաստաթուղթեր: Արարողութեան արժեքները մի գանձատուն՝ Չեզոք Սրբազնութեան և Թեմական Խորհուրդի նոյնապէս ներքոյ: Մաղթում ենք Չեզ, սրբելի Սրբազան և Չեզ գործակցեցներին, գործելու անսպառ չինարար եռանդ, նորանոր պայծառ իրագործումներով: Այս երջանիկ առիթով, առաքում ենք Մեր հայրական օրհնութիւնը նաեւ Մեր շատ հաւատարմ Ռուսահայ լուսաւոր հայրերին հայ հաստատեցաւ Մեր գաւառներին, հայցելով ըրդի համար Սուրբ Հոգեւոր շնորհները:

Անոր յաջորդեց Առաքնորդի խօսքը, որը անդադարաւորապէս նշանակութեան, իսկ աւարտին շնորհակալութիւն յայտնեց Ամենայն Հայոց Վեհապատ Հայրապետին, իր ունեցած հոգաւորութեան ռուսահայ գաղութի հանդէպ, շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ ռուսին կառավարութեան, որ կ'ընթացէ հայ փոքրամասնութեան համար հոգեւոր և մշակութային լայն ազատութիւն: Օրհնութեան խօսքով և յուրանով յիշեց Յովսէփ և Վիքթորիա Տուտեաններին և մեր արժանաւոր հայ ժողովրդի գաւառներին անխախտ, կոչ ընելով հայ երիտասարդներին, արժեւն լինել ու անշէշ պահել մեր նախնեց հաւատը, ոգին և նրա իրաւունքը:

Ներկաները հիացումով և յուրանով այցելեցին Թանգարանի սրահները, գնահատելով ցուցադրուած իրերի բազմազանութիւնը և հնութիւնը: Գնահատանքի արժանացան եկեղեցական հին վարագոյնները, բերուած Սուշապի և Պոնտիկ քաղաքներէ, նոյնպէս հայապատկերները և եկեղեցական սպասները - Յաշ, Պաքշու և

Չեզան քաղաքներէ: Յատուկ ուշադրութեան արժանացան 1351-ին Կաթա ընդօրինակուած հայերէն ձեռագիրը, ինչպէս նաեւ այլ բազմութիւն ձեռագրեր, ընդօրինակուած Ռուսահայ երեմիսի եպիսկոպոսանիստ Սուշապի բազարը: Հետաքրքրութեան արժանացան Թանգարանի այն ցուցափեղկերը, որտեղ կը ներկայացուին Ռուսահայ հնագոյն հայ ընտանիքները, կարեւորագոյն մշակութական, արուեստի քաղաքական, գիտական և եկեղեցական հայագի գործիչները: Իրենց յատուկ տեղը ունին Ամենայն Հայոց Հայրապետը և Ռուսահայ Թեմի Առաքնորդը Կան նաեւ բազմութիւն եկեղեցական կոնգրեսներ և պատմական արժեքաւոր փաստաթուղթեր: Արարողութեան արժեքները մի գանձատուն՝ Չեզոք Սրբազնութեան և Թեմական Խորհուրդի նոյնապէս ներքոյ: Մաղթում ենք Չեզ, սրբելի Սրբազան և Չեզ գործակցեցներին, գործելու անսպառ չինարար եռանդ, նորանոր պայծառ իրագործումներով: Այս երջանիկ առիթով, առաքում ենք Մեր հայրական օրհնութիւնը նաեւ Մեր շատ հաւատարմ Ռուսահայ լուսաւոր հայրերին հայ հաստատեցաւ Մեր գաւառներին, հայցելով ըրդի համար Սուրբ Հոգեւոր շնորհները:

Ոսկէ Մատենանի մէջ: Ապա, Առաքնորդարանի դահլիճին մէջ կայացաւ պատմական երեմիսի և հիւրասիրութիւն: Նոյն օրերին, ռուսահայ գաղութին հիւրը եղաւ նաեւ Ռուսին Ուղղափառ եկեղեցու նորընտիր հովուապետ Թէոփիստ Պատրիարքը իր չափաւորով: Պուքշի Հայոց եկեղեցու գանգերի ուրախ գոհանքի տակ, Թեմիս Առաքնորդ Սրբազանը ընդօրինեց ողջ ընտանիքը Ռուսին եկեղեցու Հովուապետին և միւս բարձրաստիճան հոգեւորականներին: Ներկայ էին Պուքշի և Սուշապի զոյգ հոգեւոր հայրերը, Թեմական և Թա-

Տիրալ Սրբազան շրջապատում Տ. Արամայիս Վրդ. Շուկեման և Տ. Չարեմ Մ. Վրդ. Պարոնեանը, կը խօսի թանգարանի բացման արարողութեան ընթացքին:

գական կոնգրեսներ և պատմական արժեքաւոր փաստաթուղթեր: Արարողութեան արժեքները մի գանձատուն՝ Չեզոք Սրբազնութեան և Թեմական Խորհուրդի նոյնապէս ներքոյ: Մաղթում ենք Չեզ, սրբելի Սրբազան և Չեզ գործակցեցներին, գործելու անսպառ չինարար եռանդ, նորանոր պայծառ իրագործումներով: Այս երջանիկ առիթով, առաքում ենք Մեր հայրական օրհնութիւնը նաեւ Մեր շատ հաւատարմ Ռուսահայ լուսաւոր հայրերին հայ հաստատեցաւ Մեր գաւառներին, հայցելով ըրդի համար Սուրբ Հոգեւոր շնորհները:

գական Խորհրդի անդամները: Ռուսին Պատրիարքը մօտիկ բարեկամ է հայ ժողովրդին և Հայոց Հայրապետին, ինչպէս նաեւ Թեմիս Առաքնորդին: Եկեղեցական ազգային իրենց տպաւորութիւնները

(Շար.ը էջ 15)

Remises
Sepelios
Traslados
CORALLO, CUFARO Y CIA.
Jubilados, pensionados, cónyuges y fíliars. sin cargo
Av. Córdoba 4902
T.E.: 773-2800/772-3288

Su café molido al gusto oriental
Gran Visir
Boedo 510.
T.E.: 97-4763

ԾՆՆՐԻԵԱՆ 100-ԱՄՆԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԶԱՏԻԿ ԽԱՆԶԱԴԵԱՆ (1886 - 1980)

Ծննդեան 100-ամեակն էր անցնել տարի ազգային և միջազգային հեղինակություն դարձած Զատիկ Խանզադեանի: Հակառակ անոր, որ մեր մշակույթի պատմության մեջ մեր միակի մը հիմնադիրն ու զարգացնողն է ան, այսուհանդերձ, շատերու համար կը մնայ անձամբ դեմ մը: Մեր մէջ՝ քարտիսագիտութեան հիմնադիրն է ան: Հակառակ անոր, որ ան գործած է Ֆրանսայի ուսումնական մէջ եւ իր պատրաստած քարտէսներուն մեծ մասը համայն մարդկութիւնը կը շահագրգռէ, սակայն ունի նաեւ առանձին արականքներ (քարտէսներու հաւաքածոյ), որոնք Հայաստանի նուիրւած են: Տակաւին, այլ քարտէսներու պատրաստութեան մէջ չէ մտացած հայ աշխարհագրական վայրերը: Գիտնական մը եւ միեւնոյն ատեն ազգասէր հայ մըն է Զատիկ Խանզադեան:

Հետեւինք իր կեանքի ուղի-գիծին:

Մեծն է 1886, Ապրիլ 3-ին, Մանիսա: Նախնական կրթութիւնը ծննդավայրին մէջ ըստանալէ ետք, կը յաճախէ Իզմիրի Լազարիստներու վարժարանը: Այս շրջանին իսկ կը յայտնաբերէ խորունկ հետաքրքրութիւն մը՝ ծովային միւրեքորու հանդէպ: 1903-ին կ'երթայ Ֆրանսա եւ կը յաճախէ ծովային վարժարան՝ նախ մաւաղագուրիւն սովորելով: Ապա կը յաճախէ Պրէսիի ծովային վարժարանը, զոր կ'աւարտէ 1910 Օգոստոս 21-ին, փայլուն միջոցով: Գ. կարգի վարչագէտ սպայութեան աստիճանն էր քարճարանայ Բ. կարգի, նաեւ Փարիզի Պատերազմական Բարձրագոյն Վարժարանը մտնելու իրաւունք ձեռք կը առնէ: Կ'աւարտէ զայն 1912-ին՝ վկայուելով իրրեւ ջրագէտ-նարտարագետ:

Օսմանեան պետութենէն Պոլիս գալու եւ Օսմանեան կայսրութեան ռազմածովային ուժերու վարչութեան մէջ աշխատելու հրաւեր կը ստանայ: Կ'ընդունի հրաւերը եւ, Պոլիս գալով՝ երկու տարի կը ծառայէ:

Երբ 1914-ին Առաջին Աշխարհամարտը կը պայթի, իր կեանքը վտանգուած գտնուելով, պոլկար սպաններու օժանդակութեամբ կը յաջողի Պոլսկա-րիա ապաստանի, սակայն ան կը մերժէ ծառայել պոլկար պետութեան, ինչ որ պատճառ կը դառնայ իր քանտարկութեան: Հաւանաբար այս մերժումին մէջ իր գլխաւոր դերը խաղացած ըլլայ Համա-ձայնականներու դէմ չկոտորելու իր վիճակը կեցուածքը: (Զմոռնաճ, որ իրեն մասնա-

գիտութիւն եւ վկայական հայրապաճած Ֆրանսան մաս կը կազմէր Համաձայնականներուն):

Կը դառնուի եւ, իրրեւ լրտես ամբաստանուելով՝ մահուան կը դատապարտուի: Սակայն հայ գաղութին եւ իր ազդեցիկ փաստաբանին միջամտութեան շնորհիւ, կ'ազատի եւ կ'ուղարկուի ֆրանսացի բանտարկեալներու կայանը:

Զինադադարին (1918) կը փոխադրուի Սեյանիկ (Յունաստան) եւ հոնկէ կ'անցնի Փարիզ: Իր աւագանին մէջ է: Կը վերագտնէ իր ուսուցիչները ու Մովսիսի նախարարութիւնը: Ժողով (Մովսիսի նախարար) գրկաբաց կ'ընդունի զինք, ամէն յարմարութիւն ընծայելով իրեն: Խանզադեանի քարտիսագրական ասպարէզը իր առաջին ֆայլերը կ'առնէ: Ի պատիւ իրեն, պէտք է նշել, որ իր ասպարէզին երախտարկէր կը կազմէ «Հայաստան» պատմական ար-լաս (1920) գործը:

Խանզադեան ունեցած է երկու տեսակի գործունէութիւն՝ ազգային եւ քարտիսագրական:

1919 - 1920 գործակցած է մեր գոյգ պատմութեան պատմութեան Պատմութեան Կոմիտէին (Աւետիս Անարոնեանի նախագահութեամբ) եւ Ազգային Պատմութեան Կոմիտէին (Պողոս Նուպար Փաշայի նախագահութեամբ) հետ:

1928 - 1932, նախ իրրեւ քարտուղար, ապա իրրեւ փոխ-նախագահ գործած է Հայ Մշակութային Ընկերակցութեան մէջ: Բ. Աշխարհամարտէն ետք, վերստին կը ստանա՝ ձեռն փոխ-նախագահի պաշտօնը:

1935-ին՝ Ժողով Լէյկի, Հանրի Լորէնի եւ Ալպեր Պուրտինի հետ կը հիմնէ Փարիզի Հայկական Տնտեսական Կեդրոնը:

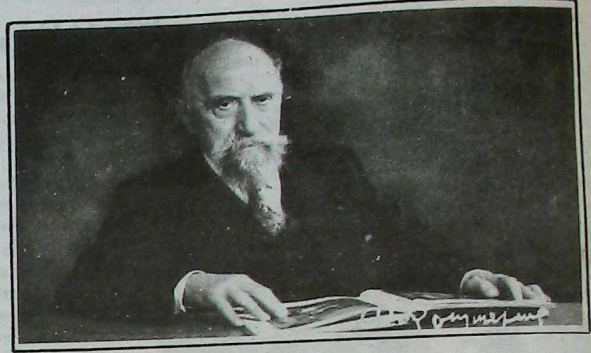
Նոյն է Բաղաճային տեսուչ Սեւի Մամուլ - Մուրատեան Վարժարանին (1928 - 1952): Խանզադեանի քարտիսագրական վաստակը բազմազան է արժեքաւոր է: Մեզի ծանօթ է քարտիսագրական 10 գործը: Կը նշենք.

1. «Հայաստանի աշխարհագրութեան միութեան տեղեկագիր» (1920, 40 մեծադիր էջ): Կը պարունակէ Հայաստանի հին եւ միջին դարերու, արդի եւ ժամանակակից շրջաններու 25 քարտէս: Ցառաջարկը գրած են Աւետիս Անարոնեան եւ Պողոս Նուպար:

Պատրաստուած է մեր գոյգ պատմութեան պահան-

(Ծար. էջ 15)

Օրօր Մայր Հայաստանին

Դուն նստեմ եւ ճամբաներուն անկիւնը, Մազերդի կ'ար իջեմ կախուրէր է ձիւնը, Մարմնդ վերայ կ'առնան մութ խոցեր, Եւ աշուրներդ արիւնի լիւն են դարձեր:

Ո՛ր չար պարիկը հիւսնէ թե՛լը բախտիդ... Ո՛ր՝ տեսնելով քեզ տապալած ու վիտիտ՝ Պիտի յիշէ որ դուն երբեք չ'ընէր հոգոր Աշխիւն էիր սեւ աչքերով լուսաւոր:

Կը ծրփային մազերդ ինչպէս դո՞ւ մը լայն Ազատ լերան մէջ ուր հողդ մեծա ճայն Կը մղորնէր խոյանալով սարէ սար, Ու ծոցը՝ հըպարտ՝ մեղր ու կաթով կ'ոտնեար:

Քեզ ցանկացին լեռնակները բոլոր, Պաշարեցին քեզ ոտիներդ անաւոր, Երկայն առնէր զոքրեցար կըրտեցար, Մինչեւ ա՛լ խոնջ՝ ինկար գետին ուժասպառ:

Եւ քու հողդ արգասանդ էր ու բարի՝ Կործանարար ուժերուն մէջ վիթխարի, Դուն կ'ենքի ծիւ մ'անցնուցիր աշխարհին. Մատներդ հողէն գեղեցկութիւն հանեցին:

Դուն Անահիտն էիր խաղաղ աչքերով, Ուկիսմայրն էիր պաշտաւ լանջերով. Մոցեղ բարիք, մարտածքդ լոյս կը տոլար, Շորթներդ դաշն էին եւ ձեռքերդ մարտար:

Եկան խուժերն ու ձեռքդ կապ անցուցին, Բզըքտեցին, աղարտեցին ծոցդ անգին. Եւ բիրտախոց դարձար դուն Մայրը կարմիր, Կողորմային մարմուն վերայ ծընուցիր:

Ի՛նչ գեղեցիկ, ի՛նչ քաջ եղար ցաւին մէջ... Աղտնիքն տակ հողդ մնացել էր անշէջ. Կարծր լուծեր կտրուրեցիր, ու մահէն Քանի՛ անգամ ոտքի ելար դուն մորէն:

Աչքերդ լոյսին կը սենեկէր անդադար. Միտքդ, խիզախ, Դո՛ւ Աշխարհ կը դառնար. Ու դարերով յամարեցար, աւանդին, Թումը ձեռնաւ ապիական հեղեղին:

Մեծցաւ հեղեղն ու զգեստնէ քեզ՝ մոլեգին, Ու մարք բո՛լոր թափովն իր պիքին. Չուստական, խաւարին մէջ՝ հողամած, Մի՛շտ կենդանի, դուն ապանեցիր զաւարտած:

Գիշեր ստեղծ, մերթ հին շիրմաց խաչերը Կ'երեւային, ու Մասիսի քաջերը Միտքին մէջէն կը շողային բարկաւայր. Աշուրներէն արձկնով շատ մարտաւայր:

Օղին մէջ խուլ կը թընդային թըմրուկներ. Դուն, որդ եւս, կ'առնէիր պա՛մ մ'աչքերդ վեր, Ու վերոյում կը նայէիր լեռներուն. Ոչի՛նչ, քայց մո՛լոր ծանր ու պա՛ղ լրտութիւն...

Օր մ'ա՛լ ցաւի ցընցման մը մէջ անսահման ծրցուցար մեծ ճիշով մ'անձկութ ընդլըզով Աշխարհ ձայնիդ խուլ մընաց, ու Բիրտ Խոյն կոյր զարշապարը ճըզմնէ ճի՛զը քունին:

Բարկ հուրերու մէջ ճիւղներ ցատեցին, Սիրտդ այրեցին եւ աշուրներդ փորեցին. Տունդ վանուած, հովերուն տակ մընացիր, Մերկ տարածուած չորս դիդ արին ու մոլոր:

Հիմա մըստեր եւ, ցաւահին ուրուական, Անեղներուն պատկերին մէջ տըրտալան, Կը խաճկընտ վերքերդ հո՛ւ վը սառտու, Արին կ'իյնայ խեղճ ծիծերդ կաւ-կապտաւ:

Դանդաղօրէն կը ժաժժ գլուխդ ու կուս, Ու ցած անուշ ձայնով օրօր կը կարդաս Զակընդորդ որ արիւնին մէջ ինկան Եւ անոնց որ չորս հովերուն ցըրուեցան:

Օրօ՛ր կանանչ արեւներուն, լուսաւտ Աշուրներուն որ մարեցան առ յաւտ. Ու անոնց որ դեռ կ'ապրին ու կը տանջուին Զընդաններուն մէջ ու մըռայլ աքաղին:

Հերի՛ք, հերի՛ք... այդ օրօրդ ո՛ղբ է մահու, Հերի՛ք... մեմք ճո՛ր օրօր ունիւք եղելու, Պիտի եղեցինք օրօրն լոյսին ու վիժմ, Ու մեռելներն պիտի հողուն տակ սարսիմ:

Հերի՛ք, հերի՛ք... վե՛ր առ զըլուխդ ու մի՛ վայ Յար սուրբ է, ցաւը՝ մեծ ու փրկարար, Ոչինչ կա՛յ վե՛ր քան խաչին տակ զո՛րն արի. Գիշերին մէջ կը հիւստի ա՛յցք բարի:

Ժաճտ դահիճներն ու քանդողները մըրին Փոշիի պէս պիտի անցնին ու ցընցին. Ու մոխիրին մէջէն ելլաւ պիտի դուն, Տառապանքէն մորոգուած ու շողջողուն:

Մի՛ լար, մի՛ թոյլ մազերդ հովուն տարտընդ, Մի՛ լար, մի՛ խեղ զըլուխդ վար կործանե. Ժանցիր դուն թե՛զ, ծողվե՛՛ աւի՛նըդ ցիցցան. Հերի՛ք ուժերդ տարաւ տան կանգնեցան:

Հանգի՛ստ տըժգոյն եղբայրներուն ու ինկան. Ելի՛ր, օրհնէ մեզ, տարածէ մեր վերան Թեւերդ անհուն: Թող մեր արիւնն ու հողին Քու արեւոտ մատաղ ըլլան ու ցամքին:

Մութին մէջէն պիտի ցըցուիս յաղթական. Աչքերդ աստղեր պիտի դառնան ու ցընցան. Վերքերդ վարդ պիտի ըլլան հոտաւտ, Ու լոյս պիտի թափի ճերմակ մազերդ:

Պիտի կանգնիս ճամբաներուն բերանը, Պիտի քանդես Բրոնտեան սեւ խորանը. Ուրքի՛ ելիր, ցաւերդ երկունքն են հըսկայ. Ո՛ր Մայր, աշխարհ մը ծոցիդ մէջ կը խլուրտար:

Փարիզ, 1897

ԱՐՇԱԿ ԶՊԱՆԵԱՆ

ՄԵՆԵԱՆ 100-ԱՄԵԱԿ

ԶԱՏԻԿ ԽԱՆԶԱԴԵԱՆ

...ի, հայկական հողային պա-
նորվին ճեղքայացման իբրեւ
պատմական փաստաթուղթ:

2. «Աշխարհագրական տե-
ղեկություն, Իրաֆի և Թուր-
քի սահմանագծման (1924):

8. «Թուրքիոյ տնտեսական
աշխարհագրութեան արթլաս»
(1924):

4. «Մուրիոյ և Լիբանանի
տնտեսական աշխարհագրու-
թեան արթլաս (1926): Կը պա-
րունակէ 67 քարտէս, Պոլսոյ
մէջ մինչեւ մոր ժամա-
նակները: Կուտայ պատմա-
յան, քաղաքական, աշխար-
հագրական և տնտեսական
տեղեկութիւններ: Թիւ 10,
12, 14, 39 - 44 քարտէսները
կը վերաբերին մանւ չայաս-
տանի:

5. «Օտ մահահգի արթլաս»
(1928):

6. «Ալժիրիոյ պատմական,
աշխարհագրական արթլաս»
(1930): 1830 - 1930 հարիւր-
ամեակի ոսկեմատնանէ է:

Թումուզի և Մարտի քա-
ղաքները զինք կը պատուեն
արաքական ինքիսար պատ-

ւանշանի հրամանատարի աս-
տիճանով: Ֆրանսական կա-
ռավարութիւնը զինք կը
պատուէ Պատուոյ Լեգէոնի
Ասպետի շքանշանով:

7. «Պաղեստինի տնտեսա-
կան աշխարհագրութեան ար-
թլաս» (1932):

8. «Ալսազի տնտեսական
աշխարհագրութեան արթլաս»
(1931):

9. «Յունաստանի տնտեսա-
կան աշխարհագրութեան ար-
թլաս»:

10. «Հայաստանի քարտի-
ագրութեան արթլաս» (1960, -
1991): որուն 17 էջը գրու-
թիւն, 120 էջը՝ քարտէս և
տախտակ):

Բազմամեայ աշխատանքի
արդիւնք է այս գործը: 1930-
ական բուականներէն ի վեր
լծուած էր ամբողջատրաստու-
թեան աշխատանքին: 1932-
ին՝ «Կեանք և Արուեստ» տա-
րեկիւրին (Փարիզ) խմբագ-
րութիւնը կը գրէր:

«Պ. Խանգուտեանի երազն է
որ մը լոյս ընծայէ Հայաստանի
ընդարձակ արթլասը: 1920-ին հը-
րատարականը մահափորձ մըն

էր միայն: Անթի վաւերաթուղ-
թը հաւաքած է: Իր գտած հայ-
կական քարտէսներու թիւը ար-
դէն հասած է 680-ի: Տրուած ըլ-
լալով մեր երկրին շարունակա-
կան փոփոխութիւնը, աշխարհիս
միակ ազգը եղած է Հայաստան,
որ ունեցած է ամենէն շատ քար-
տէր» (էջ 129):

Յաջորդ տասնամեակնե-
րուն, հաւանաբար ան կը շա-
րունակէ իր հաւաքման աշխա-
տանքը և մոր քարտէսներ
կ'ապահովէր: 1960-ին լոյս
ընծայած «Հայաստանի ար-
թլաս»ին համար, որ կոթողա-
կան գործ մըն է, Հայաստանի
Գիտութիւններու Ակադե-
միան գալն կ'ընտրէր արտա-
սահմանեան քղբակից ան-
դամ:

Տարիներով (95 տարի),
վատակով և փառքով բեռ-
նաւորուած՝ մահացաւ 1980
Յունուար 25-ին՝ Բուրպը-
լայի (Փարիզ) իր բնակարա-
նին մէջ:

Ա. ՏԵՐ ԽԱՆԶԱՏՈՒԹԵԱՆ

«Յառաջ»

«ՀԱՍԻԱՏՈՎ ԽՈՍՏՏՈՎԱՆԻՄ»Ը
ԵՒ ԵԷՆԻՉԵՐԻՆԵՐԸ

Վ. Մ. ԽԱՆԶԱԴԵԱՆ

(Հետազախն Պասկ. Բինչ, Խաչիկեան)

Մեր Հայ Ս. Եկեղեցւոյ լուսա-
պաժառ ջանակիրներէն Ս. Ներ-
սէն Շնորհալի հայրապետը, որ
ընդինակն է «Հաստոյ խոստ-
վանք»ին, այս աղօթքի նկատ-
մամբ հետեւեալ խրատականը
կ'աղղէ հայ ժողովուրդին:

«Այս է աղօթքը բոլոր քրիս-
տոնեաներուն, ըլլան մեծ թէ փո-
քոյ, գոր պետք է ստրկին ամեն-
եւ անպէտեմեան իրարու: Բանա-
մանքը՝ ժողովուրդին, հայրերը՝
տղայքը, մայրերը՝ աղջկանց
և ընկերները՝ միտեանց: Ասով պի-
տի աղօթեն, անոնք օրը հինգ
անգամ, իրաքանչիւր պահուն՝
տառնեկու ճերարդութեամբ, ա-
ռաւտուն, ճաշի ժամուն, ցերե-
կեան, երեկոյն և գիշերը: Իսկ ե-
ւ մէկ ծովայն աղօթելու հինգ
անգամ, կրնայ աղօթել չորս կամ
պէտք, կամ երկու և կամ մէկ ան-
գամ միայն, գիտցուելու համար
թէ քրիստոնէայ է, և Աստուծոյ
եղբայրացւոր: Եթէ դժուար զգան
ստրկելու ամբողջ աղօթքը (թէ եւ
մեծ փոքրով կրնան ստրկիլ սա-
տանալական եղբերը) կէսը թող
ստրկին կամ աւելի պակաս:
Կոյնքիս եթէ երեք տուն գիտնան
և իրաքանչիւր պահուն երեք
ճերարդութեամբ աղօթեն, ըն-
թուելի է Աստուծոյ: Իսկ եթէ
քրիստոնէան անփոյոյ ըլլայ սոր-
վար զայս և աղօթելու, այլազ-
գիծեալուն իսկ լաւագիտութեա-
նը արժանի է, որոնք իրենց ա-
ղօթքը ոչ միայն խաղաղութեան,
այլ և պատերազմի առեւն իսկ

չեն խափաներ:
«Բայց մեր ժողովուրդը, աղօ-
թաւորեղներէն դուրս, բնա իսկ
չի յիշեր Աստուծոյ անունը, ո-
րովհետեւ ջանք չունի աղօթելու
անպէտեմեան կը վալել աստ-
անապաշտներուն: Կը սիրեն
դատարկաբանութիւն ընել քան
աղօթել: Ունանք ալ երբ եկեղեցի
կուան, կը կանգնին քաց բե-
րան, կամ կը գարսին խօսակցու-
թեամբ: ո՛չ աղօթել գիտեն և ոչ
քահանայից պաշտամունքին հե-
տեկի: Այս պատճառաւ պատ-
րաստեցինք այս աղօթքը, պարզ
և յստակ բառերով, անգտնե-
րուն իսկ հասկնալի ընծայելու
համար, կերտուած քանակչորս
փոքրիկ տուններով, օրուան ժա-
մերուն համաձայն, և համապա-
տասխան մարգարէից խօսքե-
րուն, զօրաւոր իմաստով, բո-
վանդակելով ի՛նչ և իր պետք
և խնդրել Աստուծոյ, ու տուիմք
մեր ժողովուրդին՝ ստրկելու հա-
մար: Ամէն քրիստոնէայ՝ թող
ստրկի՛ գայն, և ուր որ ըլլայ ա-
ղօթքի պահուն, թող խօսի անով
Աստուծոյ հետ, եկեղեցւոյ մէջ,
թէ տան, արտի մէջ թէ գործի
պահուն, կամ ճամբան:
«Եւ ո՛վ որ կը ստրկի ու կ'ա-
ղօթէ ուշադրութեամբ, ջերմե-
րանք արտով և արցունքով, այն
բոլոր խնդրութեանց որ զօր-
ուն են հոգն, պիտի ստանայ ի
կենդանութեան և յետ մահու:
Իսկ անոնք որ կ'արհամարհեն,
չեն ստրկիր, չեն աղօթեր, իրենց

անձին վնասը պիտի տեսնեն: Ա-
հա մենք վերցցցինք պատճառը,
տալով այս աղօթքը, որպէսզի
չստեն թէ աղօթել չգիտենք, չենք
կրնար: Անոնք թող գիտնան սա-
կան թէ, սատանան՝ մեր բոլոր
բարի գործերէն աւելի, կը ջա-
նայ մեր աղօթքի պահը խափա-
նել, որովհետեւ ան գիտէ թէ ա-
ղօթքով միայն կը հալածուի
մեզմէ, և աղօթքով է որ Աստու-
ծան կը բնակի մեր մէջ:
«Արդ, մենք կ'աղաչենք որ
բարեբարն Աստուած բանայ մեր
միտքը, յօժարեցնաւոր ստրկելու
համար զայս, աղօթելու և իրեն
սիրելի ըլլալու: Եւ մեր աղօթքի
պահուն, յիշեցէ՛ք ի Քրիստոս,
Գրիգորիս Կաթողիկոսը, եւ իր
եղբայրը՝ Ներսէսը որ յօրինողն է
այս աղօթքին: Եւ դուք որ կ'օրի-
նակէք այս աղօթքը, գրեցէ՛ք ա-
մուր հետ մանա կ'ախարականը:
որոնք որ զայս կը գրեն, պիտի
գրուին յախտանական կենաց
դպրութեան մէջ: Անոնք որ կը
ստրկին ու կ'աղօթեն՝ Քրիստոսն
գայն, որ ընկերին կը ստրկեցնեն,
Աստուծոյ վարձը պիտի ստա-
նան: Որոնք որ կը գրեն՝ օրինա-
կէն աւելի խօսք թող չաւելցնեն,
և ոչ իսկ պակաս, որպէսզի խօս-
քերը չտարբերին իրարմէ, այլ
ըլլան իրարու հասարակ, ո՛ր որ
ալ գրուին: Իսկ անգրագէտները
գիտցողներուն թող գրել տան: Եւ
փառք Քրիստոսի, ամէն:»

(Վերջը լաջորդով)

ԲԱՅՄԱՆ ՀԱՆԳԻՍՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՒՔՐԵԼՇԻ ՀԱՅ. ՄՇԱԿ. ՏԱՆ ԵՒ
ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

(Շար. էջ 18-էն)

յետոյ պատուիրակութիւնը
այցելեց Պուրէշի Հայ Մշա-
կի Տունը եւ Թանգարանը,
որտեղ հայ երիտասարդներ
ազգային զգեստներ հագ-
ւած, ծաղիկներով դիմաւորե-
ցին հիւրերին:

Այս այցելութեան ընթաց-
քին, Ռուհին Հովնապետը եւ
Հրապարակ, բարձր գնահա-
տեցին հայոց եկեղեցիին ու
մշակոյթի, ցանկութիւն
յայտնելով աւելի ամրապնդել
եւ սերտացնել երկու ազգային
բարեկամական եկեղեցիներին
կապերը: Այս իմաստով,
Ռուհին եկեղեցւոյ Հովնապե-
տը խոստացաւ կրկին այցելել
Հայոց եկեղեցին, Ներկայ
գտնուելու կիրակնօրեայ ա-
րարողութեան: Ռուհին

Պատրիարքն ու իր հետեւորդ-
ները օրհնութեամբ ու սիրով
ստորագրեցին Ոսկէ Մատեա-
նին մէջ:

Հիւրասիրութեան ընթաց-
քին, Հայոց Առաջնորդ Գեղը՝
Տ. Տիրալը Արք. Մարտիկե-
ան յայտնեց իր շնորհակա-
լութիւնը յանուն հայութեան
և առաջարկեց բաժակ բարձ-
րացնել մեր եկեղեցիներին
Հովնապետներին կենացը,
մեր ժողովուրդներին բարեկա-
մութեան կենացը:

Այսպիսով, աւելցաւ լուսա-
ւոր էջ մը եւս մեր դարաւոր
գաղութի պատմութեան չար-
քին:

Թ. ԹԱՆԿԻՆ

ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅ ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ
ՊԱՇՏՔԱՐԻ ԾԱԳՈՒՄԸ

ԱՐՄԵՆԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

(Շար. էջ 10-էն)

Կրիկիոյ Հայ Թագաւորու-
թեան, համոզելով հայոց
դաշնակից սեփականներ
միասնաբար կը բարձրակին ու
կը գրաւեն երկիրը վերջ տա-
լով Կրիկեան Հայ անկախու-
թեան:

Կրիկեան Թագաւորութեան
անկման շրջանին՝ բուն Հա-
յաստան ենթարկուած էր Լէւի
Թիմուրի արշաւանքներուն,
որուն զօրքերը եղան դաժան
ու անխնայ, առանց սեռի ու

հասակի խտրութեան ջարդե-
ցին բնակչութիւնը, թալանե-
ցին ու աւերեցին երկիրը:
Լէւի Թիմուրի պետութեան
քայքայումէն վերջ՝ թուրքն
ցեղապետը, հաստատուած
Հայաստանի մէջ՝ իրարու դէմ
կռուեցան տիրանալու համար
հայոց հարուստ շրջանե-
րուն, թալանելու համար գա-
նունք:

ՇԱՐԻՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ 1

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Կիրակի, 9 Օգոստոս 1987, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տա-
ճարին մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշ-
տօն պիտի կատարուի մեր սիրելի տիկնոջ, մօր, մեծ մօր եւ
քրոջ՝

ՍՈՒՍԱՆԱ ՉԱԼԵԱՆ-ի
(Սեւաչունի)

մահուան քառասունքին առթով:
Ներկայ կը ծանցանքներ ի գիտութիւն մեր բոլոր ազգա-
կաններուն և բարեկամներուն:

ԱՄՈՒՐՈՒՄԻ ԳՐԻԳՈՐ ՉԱԼԵԱՆ
ԶԱՄԱԿԵՐԸ՝ ԷՆՐԻՔԷ, ՄՈՒՆԻՔԱՆ ԵՒ ՎԻՔՏՈՐ ՀՈՒԿՈ
ՀԱՐՍԸ, ԹՈՒՆԻԿԸ, ԵՂԱՅԱՐԵՐԸ ԵՒ ՔՈՅՐԸ

Panadería Oriental

de Juan Der Ghazarian e hijos

PAN Y EMPANADAS ARABES

Domingos abierto - Descuentos a instituciones

ATENCION: SI UD. NOS TRAE EL RELLENO,

NOSOTROS LE HACEMOS EL LEHMEYUN

GORRITI 4719. CAP. T.E.: 71-7924

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian

Dr. Gabriel E. Williams

Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams

Dr. Javier B. Kuyumdjian

TUCUMAN 1438. PISO 7º

T.E.: 40-6809 / 7112 / 49-7049

Fructífera Entrevista de la Fundación Argentino Armenia con Garlen Dallakian

Rodean al señor Dallakian, de izq. a der. Arq. Jorge Boudourian, Lic. Adolfo Koutoudjian, Dr. Michel Karahanian, Srta. Flora Kalipsian, Lic. Esteban Djordjalian y Dr. Rogelio Rodríguez.

Antes de su viaje de regreso a la Madre Patria, la Fundación Argentino-Armenia mantuvo una entrevista con el señor Garlen Dallakian y, en el transcurso de una amena conversación, miembros del Concejo Directivo le dieron a conocer los propósitos de la entidad, referidos a promover la confraternidad armenia en el seno de la Nación argentina, así como desarrollar actividades culturales y sociales que tiendan a difundir los valores de la cul-

tura armenia y sus aportes a la civilización universal.

Por su parte, el señor Dallakian instó a sus interlocutores a estrechar aún más los lazos de la amistad y desarrollo de los armenios en la Argentina, a su integración armónica con las actividades culturales, económicas, sociales y políticas del país, a fin de fortalecer el prestigio de los armenios así como su lealtad hacia la Argentina que tan generosamente acogió a la armenidad.

Como fruto de esta grata reunión quedó el propósito de que, en la medida de las posibilidades, se irá desarrollando un fluido intercambio con la Madre Patria, así como se estudiarán líneas de acción tendientes a promover una mayor corriente cultural entre los armenios de la Argentina y la Diáspora en el Río de la Plata.

SURFING

SRL.

Teles de plush-jersey-pluqué-
ribb-morley-toalla-etc.

Ropa interior Varlelan
Ropa deportiva Cameron
Lavallo 2486 - Larrea 377
T.E.: 47-7390
Pueyrredon 358 (1032) Capital
T.E.: 47-1381

Nueva Ley de Divorcio

Dres. Malkassian - Goldfarb - Monticelli

Abogados

Av. Corrientes 1296, 7° Of. 74

13 a 19 Hs.

T.E.: 35-1632/9504

TERKA

S.A.C.I.F.I.Y.A.

Fábrica de tejidos

Fábrica:

Sanandí 2899, San Justo Bs. As. T.E.: 651-1651/0634

Administración y ventas:

Moreno 1235, Cap. T.E.: 37-3829/37-6102

COCINA ARMENIA

PREPARACION:

Poner sobre la mesa 250 gramos de harina y mezclar-

Trencitas de queso

la con 125 gramos de mantequilla fría y sal; agregar 40 gramos de queso rallado. En el medio poner 25 gramos de levadura disuelta en 4 cucharadas de agua y 8 cucharadas de crema de leche.

Con todos los ingredientes, formar una masa, trabajándola hasta que esté bien

lisa.

Dejarla descansar, durante 20 minutos, en un lugar fresco.

Amar rencitas, dejarlas levar, pintarlas con huevo y cocinarlas en horno suave, primero, y luego moderado.

Alice Yernazlian

Una fecha, un coro

En la noche del 13 de noviembre de 1965, un excepcional coro se presentaba en el escenario del Teatro Colón de Buenos Aires, formando parte de un Concierto Sinfónico Coral con obras en exclusiva de autores armenios: Gomidas, Ganachian, Chuhadjian, Kara Murzá, Ohanessian, Katchaturian, Harutiunian, Mirzoyan. El coro interpretaba ante un atento a la vez que exigente público esos temas y el que hoy es su Himno, su Espíritu y su Guía: Hay Abrir.

Demás está decir que estamos hablando del Coro Arax. Su joven Director, poseedor de un talento nato e incomparable, llamado Jean Almouhian, habla conseguido con sus manos artesanas, darle forma, personalidad y filosofía a lo que es hoy un símbolo vivaz de nuestra Cultura, además de ser un claro ejemplo basado en el trabajo y la humildad. Los integrantes de aquel ayer, al igual que los actuales, coinciden en motivo y sentimiento, transitando por un camino de estudio y disciplina que el Maestro Almouhian fijó como principio y

como fin, desconociendo bifurcaciones o desvíos que pudieran comprometer lo realizado.

Hoy, marcando 23 años de distancia en esta remembranza, lejos de acusar cansancio, hastío o conformismo, el Coro Arax mira con altivez y júbilo el próximo 13 de Noviembre, que por esas cosas que señala a veces el destino, coincide con aquella fecha que está grabada en el historial de nuestro cotidiano quehacer Cultural,

esta vez será para completar 30 años de continuo trabajo en pro de una misma causa: la difusión y jerarquización de nuestra Música y Canto.

La cita es en el Auditorio Nuestra Señora de la Misericordia, donde nuestra comunidad formará con su presencia el marco brillante y calor de su aplauso fortalecerá más aún las raíces y los objetivos de esta Institución llamada Coro Arax, orgullo patrimonio exclusivo de nosotros, los Armenios.

Novedades musicales

Homenaje a Chujadjan por Radio Nacional

p. Sarkis Kabadajan

En el 150° aniversario de su natalicio, Radio Nacional (LRA. 1), habrá de rendir homenaje al compositor Dicran Chujadjan, transmitiendo su ópera Arshak II. Los comentarios estarán a cargo del maestro Juan Andrés Salas.

La versión que habrá de transmitirse en septiembre próximo -cuyas fechas daremos a conocer oportunamente- fue realizada por solistas, coros y orquesta del Teatro de Opera Spendiarian, de Erevan (Armenia).

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEdia BARTAMIAN

Calzado Correctivo

CALZADO CORRECTIVO
A PRUEBA
DE CHICOS:
CALIDAD Y
DISEÑO

Calzado Deportivo

PLANTILLAS
CORRECTORAS

Ortopedia Bartamian
también las pone
a sus pies

ARTICULOS DE ORTOPEdia EN GENERAL

Descuentos desde el 30% a Obras Sociales.
Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

Ortopedia Bartamian

Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel. 3-4935 La Plata

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL
TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 479
1414. CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771-2530
Horario de atención: Lun a Vie
de 10.00 a 19.00 hs

Registro Nac. de la
Propiedad Intelectual
278.315

Director
MIHRAN SARAFIAN
Corresponsalia, recepción de
aviso y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap. 84
Cep. 30579 - San Pablo
T.E.: 813-6731

URUGUAY
Dr. Pedro Tanianian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E.: 70-3114 Montevideo